

CRIZELE UMANITARE DIN ORIENTUL MIJLOCIU ȘI AFRICA ÎN DEZORDINEA GLOBALĂ

Mirela ATANASIU

Școala britanică de relații internaționale vehiculează de ceva timp ideea că „în politica mondială, dezordinea primează ordinii globale” (Bull 2002, xxxii). În anul 2022, factorul care a contribuit cel mai mult la creșterea nivelului de dezordine globală este războiul ruso-ucrainean care nu numai că a activat amenințarea unei conflagrații mondiale, dar a și întărit contestările ordinii internaționale liberale (mai puțin vizibile până în prezent). Alte două elemente care intensifică dezordinea globală în politica mondială sunt gestionarea slabă a pandemiei globale de COVID-19 (din cauza lipsei unei coordonări globale eficiente, statele au fost nevoite să ducă un adevărat „război” pentru resurse exprimat în atitudini individualiste, ceea ce a ajuns să stârnească o revoltă populistă împotriva globalismului) și ordinea nucleară în decadentă (Rusia amenință cu folosirea armelor nucleare în războiul cu Ucraina, Coreea de Nord a intensificat lansările de rachete balistice, Iranul a reluat construcția complexului său nuclear, Arabia Saudită a făcut pași suplimentari în direcția îmbogățirii uraniului).

În acest context amplu, crizele umanitare, indiferent dacă sunt provocate de conflicte armate, dezastre naturale sau pandemii, sau efecte combinate ale acestora, au ca rezultat exacerbarea vulnerabilităților preexistente. Acest fapt este reliefat în creșterea în ultimii ani a numărului de persoane afectate la nivel global, precum și a altor elemente caracteristice ale crizelor precum durata, amploarea și complexitatea.

Numeroase organisme ale Organizației Națiunilor Unite, respectiv Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (UNDP), Agenția Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR), Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF), Programul Alimentar Mondial (WFP) și Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA), Organizația Mondială a Sănătății (WHO) au rol în furnizarea de ajutor umanitar internațional pentru victimele crizelor existente. Datorită

nevoii în creștere de gestionare a crizelor umanitare, la nivel global, pentru 2023, s-a stabilit un nou record în termeni de ajutor umanitar, „agențiile ONU și partenerii săi necesită 51,5 miliarde USD pentru a ajuta 230 de milioane de oameni care au nevoie de asistență de urgență în 68 de țări” (ReliefWeb 2023). Dar, mai există și alți donatori precum „guvernul SUA care, numai în 2022, a investit 12 miliarde USD în ajutor umanitar în întreaga lume, Germania a urmat cu peste 3 miliarde USD, în timp ce Comisia Europeană a donat aproximativ 2 miliarde USD” (STATISTA 2022).

În anul 2022, mai multe țări din Orientul Mijlociu și Africa au parcurs crize umanitare severe ca urmare a desfășurării unora dintre cele mai tensionate conflicte prelungite din lume, precum și crize frecvente generate de hazarde naturale provocate de schimbările climatice și focare de pandemie, care au avut ca rezultat suferințe umane greu de măsurat. De altfel, statisticile arată că: în *Orientul Mijlociu și Africa de Nord*, numărul persoanelor aflate în necesitate umanitară a crescut – de la 51 de milioane în 2019 la 66 de milioane în 2022 (United Nations-Coordinated Support to People Affected by Disaster and Conflict 2022, 6); *Cornul Africii*, regiune din Africa de Est, se confruntă din octombrie 2020 cu cea mai severă secetă din ultimele patru decenii, ceea ce face ca în 2022, cel puțin 36,1 milioane de oameni (24,1 milioane în Etiopia, 7,8 milioane în Somalia și 4,2 milioane în Kenya) să fie subiecți ai insecurității alimentare, sănătății precare și altor riscuri asociate (UNFPA 2022, 2); iar în *Sahel (Burkina Faso, nordul îndepărtat al Camerunului, Ciad, Mali, Niger și nord-estul Nigeriei)*, peste 33 de milioane de persoane au nevoie de asistență umanitară, în principal, ca urmare a efectelor conflictualității și schimbărilor climatice (World Health Organization 2022).

De aceea, scopul lucrării de față îl reprezintă analizarea crizelor umanitare, cu cel mai mare impact asupra vieților omenești și cea mai ridicată necesitate de sprijin umanitar⁶⁷, din Orientul Mijlociu și Africa, capitolul având ca obiective principale identificarea: *factorilor*

⁶⁷ Pe de o parte, când ne referim la cel mai mare impact asupra vieților omenești considerăm cu prioritate crizele cu cele mai multe decese înregistrate și cel mai ridicat număr de persoane aflate în insecuritate economică, socială, sanitară și alimentară. Pe de altă parte, când ne referim la cea mai ridicată necesitate de sprijin umanitar, ne referim atât la numărul de persoane aflate în tipurile de insecuritate menționate anterior, dar și la nivelul efectiv al sprijinului umanitar în termen de resurse financiare, materiale și de altă natură solicitate de a fi alocate de ONU pentru rezolvarea respectivelor crize.

declanșatori ai acestora (tulburări politice, conflicte armate, război civil, cauze ecologice etc.); *intensificatorilor lor* (alte crize intervenite, management defectuos al crizei etc.); *efectelor și impactul* acestora în termeni de număr al persoanelor afectate și modalități de afectare pe baza unor indicatori precum migrație internă și externă, nivel de trai, rată a inflației, nivel de securitate alimentară, sănătatea populației, respectarea drepturilor omului etc., dar și necesități de sprijin umanitar. Prin analizarea acestor indicatori, capitolul de față intenționăm să reprezinte o contribuție la dezvoltarea unei mai bune înțelegeri de ansamblu a factorilor declanșatori, intensificatorilor și impactului crizelor umanitare din regiunile menționate, cu accent pe evoluția acestora în anul 2022 și orientată spre identificarea unor tendințe pentru perioada imediat următoare.

1. Crize umanitare generate de conflicte militare

În regiunile supuse analizei se desfășoară unele dintre cele mai tensionate conflicte prelungite din lume, agravate de consecințele pandemiei de COVID-19 și ale războiului ruso-ucrainean, care au generat dificultăți de dezvoltare. Drept rezultat, „*se profilează și alte tulburări sociale și politice din cauza creșterii continue a costului vieții, a declinului economic, a spațiului politic și democratic în scădere și a răspândirii extremismului*” (OCHA 2022), creându-se un efect în spirală în sensul în care efectele socioeconomice ale crizelor și conflictelor, pe măsură ce se manifestă, devin catalizatori ai înrăutățirii crizei umanitare și/sau factori ai unor crize viitoare. În plus, Orientul Mijlociu și Africa de Nord se situează printre cele mai vulnerabile regiuni din lume la schimbările climatice (UNICEF 2022, 2).

1.1. Yemen – cea mai gravă criză umanitară a momentului

Yemenul se confruntă de câțiva ani cu cea mai serioasă criză umanitară din lume pe fondul conflictului violent izbucnit în 2015. Ulterior, mai multe situații de urgență naturale și provocate de om (blocada economică navală impusă Yemenului de o coaliție condusă de Arabia Saudită, prăbușirea monedei, dezastrele naturale – ploi și inundații, pandemia COVID-19) au contribuit la înrăutățirea acesteia.

Aici, ca și în Siria, războiul din Ucraina a declanșat o creștere globală a prețurilor mărfurilor, sporind amenințările la adresa situației socioeconomice deja precare și îngreunarea accesului la alimente. De

altfel, pe tot parcursul anului 2022, economia yemenită a continuat să slăbească, ca urmare a instabilității macroeconomice, separarea *de facto* a instituțiilor economice⁶⁸ și emiterea de politici monetare concurente, restricțiile la import, creșterea costurilor la alimentele și a altor articole esențiale și impactul dezastrelor naturale.

Printre efectele crizei yemenite în 2022 se numără înrăutățirea situației economice de ansamblu a țării (oricum una dintre cele mai slab dezvoltate țări ale regiunii de ani buni), sărăcie, deteriorarea condițiilor de viață și sănătate, insecuritate alimentară pe diferite niveluri⁶⁹ până la foamete, încălcarea drepturilor omului și ale dreptului internațional umanitar, în special a celor legate de diferența de gen, reflectate în indicatori precum:

- creșterea la 43,85% a ratei inflației (STATISTA 2022);

- deprecierea rialului yemenit (YER) cu 7% la sfârșitul lunii decembrie 2022, comparativ cu sfârșitul lunii decembrie 2021, în zona economică controlată de guvernul recunoscut internațional și susținut de Arabia Saudită (WFP 2023, 2);

- costul coșului alimentar minim a crescut cu 17% pe parcursul anului 2022 (WFP 2023, 2), de asemenea, capacitatea financiară a gospodăriilor de a accesa alimente rămâne limitată, ceea ce face ca 24,1 milioane de oameni să fie expuși riscului de foamete și boli (World Bank 2023);

- „21,6 milioane de oameni au nevoie de o formă de asistență umanitară, în condițiile în care 80% din populația țării se luptă pentru a deține acces la hrană, apă potabilă și servicii de sănătate adecvate” (UNFPA 2023);

- „Trei sferturi din cele 4,5 milioane de persoane deplasate intern în Yemen sunt femei și copii, iar aproximativ 26% din gospodăriile strămutate sunt conduse de femei” (UNFPA 2023);

- Yemenul adăpostește 100.000 de refugiați și solicitanți de azil, care au sosit în principal din regiunea Cornul Africii (UNHCR 2023);

⁶⁸ Pe măsură ce conflictul s-a prelungit, economia yemenită s-a fragmentat, fiind împărțită pe zonele de control teritorial „de facto” între guvernul recunoscut internațional sprijinit de coaliția militară condusă de tandemul Arabia Saudită – Emiratele Arabe Unite și grupul armat Ansar Allah (Houthi) sprijinit de Iran.

⁶⁹ Clasificarea integrată pe faze a securității alimentare la nivel global este următoarea: faza 1 – IPC1 – indivizi în securitate alimentară; faza 2 – IPC2 – indivizi în stres alimentar; faza 3 – IPC3 – indivizi în criză alimentară; faza 4 – IPC4 – indivizi în urgență alimentară; faza 5 – IPC5 – indivizi în catastrofă alimentară/foamete (IPC 2023).

- „aproximativ 93% dintre familiile yemenite deplasate intern au cel puțin un membru al familiei cu o vulnerabilitate, cum ar fi cineva rănit, bolnav sau prezintă probleme psihice, un copil angajat în muncă sau o persoană în vârstă fără îngrijire” (UNHCR 2023);

- „peste 80% din populația țării se luptă pentru a avea acces la servicii de bază, cum ar fi alimente, apă potabilă și îngrijire medicală” (OCHA 2022, 2);

- „21,9 milioane de oameni au nevoie de sprijin pentru a avea acces la servicii de sănătate esențiale” (OCHA 2022), iar faptul că „46% din infrastructura de sănătate nu funcționează sau funcționează parțial ca urmare a neajunsurilor aduse de lipsa personalului, fondurilor financiare, electricității, medicamentelor și echipamentelor” (The World Health Organization 2023, 1), îngreunează acest aspect;

- 17 milioane de oameni se află în nesiguranță alimentară, dintre aceștia „1,3 milioane de femei însărcinate sau care alăptează și 2,2 milioane de copii sub 5 ani necesită tratament pentru malnutriție acută (WFP 2022);

- „încă din iulie 2021, peste 2 milioane de fete și băieți de vârstă școlară din Yemen nu erau școlarizați din cauza sărăciei, conflictelor și lipsei de oportunități educaționale, iar situația s-a înrăutățit de atunci” (Inter-agency Network for Education in Emergencies 2023);

- pe parcursul anului, 1066 incidente de încălcări ale dreptului internațional umanitar împotriva civililor și a bunurilor civile, dintre care unele constituie crime de război, au fost înregistrate (Mwatana for Human Rights 2023, 3);

- în perioada martie 2015 - martie 2022, Mwatana, o organizație independentă pentru drepturile omului a documentat o serie de atacuri armate nediscriminatorii, respectiv: „1.026 de atacuri aeriene care au vizat civili sau obiective civile, care au dus la moartea a 3.599 de civili, inclusiv 493 de femei și 1.201 copii, și rănirea a 3.622 de civili, inclusiv 4.711 de copii și de femei” (Mwatana 2023);

- recrutarea și utilizarea ca luptători a cel puțin 83 de copii, inclusiv a cel puțin 3 fete, de către părțile în conflict în 2022 (Mwatana for Human Rights 2023, 9);

- diferențele de gen și violența bazată pe gen reprezintă o problemă gravă în Yemen: femeile care se expun în public neacoperite sunt hărțuite; femeilor li se interzice dreptul la muncă; segregarea de

gen este impusă în unele universități; interzicerea accesului la asistență medicală ginecologică etc. (Mwatana for Human Rights 2023, 7);

- munițiile neexplodate și munițiile explozive abandonate răspândite pe teritoriul Yemenului „*au provocat 643 de victime civile, dintre care 219 au fost ucise și 424 au fost rănite în perioada ianuarie – noiembrie 2022, printre victime numărându-se 197 de copii, dintre care 43 uciși*” (Yemen News Agency 2022).

În cadrul sistemului de coordonare umanitară din Yemen, ONU furnizează protecție categoriilor defavorizate, adăpost și articole nealimentare. În 2022, operațiunile umanitare din Yemen au înregistrat o scădere substanțială a finanțării, astfel încât, „*până la sfârșitul anului, Planul de Răspuns Umanitar a fost finanțat doar cu 54,6% din suma totală, lăsând un decalaj de 1,94 mld. USD, afectând livrarea asistenței umanitare și ducând la o scădere a asistenței alimentare de urgență*” (OCHA 2022, 3). Din suma finanțată efectiv, SUA a furnizat mai mult de 1 miliard USD (UNSC 2022, 19). De asemenea, pentru același an, angajamentele internaționale de finanțare au permis WHO și altor organisme ale ONU să furnizeze echipamente medicale, consumabile și formare profesională pentru întărirea sistemului de sănătate yemenit, dar rapoartele oficiale ale organizației prezintă că „*acest nivel de finanțare nu a fost suficient pentru a răspunde nevoilor de sănătate identificate și urgente pentru aproximativ 12,6 milioane de persoane, limitând efectiv asistența la doar 7,8 milioane dintre acestea*” (WHO Regional Office for the Eastern Mediterranean 2023).

Pe parcursul anului 2022, perioada de armistițiu (aprilie – octombrie) care a inclus oprirea operațiilor militare ofensive atât din partea Houthis, cât și din partea guvernului recunoscut internațional, a fost benefică în termeni de îmbunătățire a accesului la ajutor umanitar pentru populația yemenită și oportunități economice sporite ca urmare a facilitării intrării navelor de combustibil în portul Hodeidah, deschiderii aeroportului din Sanaa pentru anumite zboruri comerciale și îmbunătățirii accesului rutier către Taizz și alte guvernorate, dar și o reducere semnificativă a violenței și a victimelor la nivel național, așa cum se reflectă în Raportul ACLED (*Armed Conflict Location & Event Data Project*) privind primele două luni de armistițiu care evidențiază că „*în aprilie și mai 2022 s-au înregistrat cele mai scăzute niveluri de decese raportate din cauza violenței politice în Yemen din ianuarie 2015*” (ACLED 2022). Armistițiul nu mai este valabil în 2023, ceea ce

face ca previziunile experților ACLED în ce privește evoluția indexului severității conflictului să îl încadreze la „conflicte cu severitate extremă” (ACLED 2023). Totuși, unele elemente ale armistițiului încă sunt menținute, ceea ce face ca speranța pentru o soluționare politică a conflictului să fie reală. De asemenea, o îmbunătățire a situației umanitare a fost semnalată la sfârșitul anului 2022 prin scăderea cu aproape 2 milioane a numărului de persoane care suferă de foame în Yemen, în timp ce rata persoanelor care suferă de cel mai grav nivel al foametei a scăzut la zero (United Nations. Meetings Coverage and Press Release 2023). Așadar, perspectivele sunt cele mai optimiste de la începutul conflictului până în prezent.

1.2. Siria – criză umanitară complexă

Criza umanitară siriană este rezultatul a mai mult de zece ani de ostilități între părțile războiului civil care își dispută teritoriul și a efectelor acestora pe termen lung, materializate în deplasări de populație interne și transfrontaliere, distrugerea pe scară largă a infrastructurii civile și încălcări semnificative ale dreptului internațional umanitar (Center for Disaster Philanthropy 2023). De altfel, mai mult de jumătate din populația de dinainte de război a Siriei este acum strămutată, iar potrivit ONU, în anul 2022 „sirienii reprezintă cel mai mare număr de persoane strămutate forțat din lume, aproximativ 13 milioane de sirieni părăsindu-și locuințele din 2011” (SACD 2023). Astfel, „6,8 milioane de sirieni sunt strămutați intern” (World Vision 2023), mai ales în nord-vestul și nord-estul țării, în zone aflate în afara controlului forțelor lui Assad, iar restul sunt strămutați extern, astfel încât cel mai mare număr de refugiați sirieni este găzduit de Turcia (3,6 milioane), Liban (831 de mii), Iordania (675 de mii) și Germania (664 de mii) (Statista 2023). Dintre cei strămutați intern, „mai mult de 6,5 milioane sunt copii care au nevoie de ajutor de urgență” (World Vision 2023).

Printre efectele suferite de populația siriană în 2022 în urma desfășurării conflictului armat internaționalizat se numără înrăutățirea situației economice, deteriorarea condițiilor de viață, insecuritate alimentară sporită, distrugerea sistemului sanitar și educațional și încălcarea drepturilor omului, reflectate în indicatori precum:

- creșterea la 50,1% a ratei inflației la prețurile de consum (ESCWA 2022, 12);

- aproximativ 90% din populație trăiește sub pragul sărăciei, ceea ce reprezintă o creștere cu 10% față de anii precedenți (WHO Syria 2022, 3). De altfel, Coordonatorul ONU pentru afaceri umanitare, Martin Griffiths, raporta în decembrie 2022 că marea majoritate a familiilor siriene „fie se luptă, fie nu își pot satisface nevoile de bază” (Center for Disaster Philanthropy 2023);

- cel puțin 12,2 milioane de oameni au nevoie de asistență medicală (WHO Syria 2022, 3);

- 12 milioane de oameni, 55% din populație, se află în nesiguranță alimentară (WFP 2023, 1), dintre aceștia „peste 600.000 de copii suferind de malnutriție cronică” (HRW 2023) și „încă 137.000 de copii sub cinci ani suferă de malnutriție acută, crescând expunerea lor la morbiditate și mortalitate” (WHO Syria 2022, 3);

- aproximativ 2 milioane de copii refugiați sirieni nu sunt școlarizați și încă 1,6 milioane sunt expuși riscului de a abandona școala (World Vision 2023);

- în 2022, „133 de victime au murit din cauza torturii” (SNHR 2022, 7);

- în perioada ianuarie-septembrie 2022, „s-au înregistrat 1.895 de violări grave ale drepturilor copiilor, dar și cel puțin 75 de incidente de detenție arbitrară (38 de către grupurile armate conduse de kurzi, 8 de către guvernul sirian, 4 de Organizația pentru Eliberarea Levantului – HTS și 25 de diverse grupuri armate susținute de turci)” (OCHA 2022, 18).

După mai mult de 11 ani de criză în care țara a pierdut 27 de locuri în Indexul dezvoltării umane (*Human Development Index*)⁷⁰, majoritatea sirienilor se confruntă cu un context de declin umanitar continuu. Mai mult, condițiile macroeconomice în Siria s-au deteriorat substanțial de la începutul războiului cu Ucraina, ca urmare a prețurilor mai mari ale mărfurilor, reducerii la jumătate a consumului de petrol, importării a aproximativ o treime din necesarul de cereale, factori ce au alimentat inflația (The World Bank 2022/2023, ix-x). De asemenea, urgențele sanitare apărute în urma focarului de holeră extins în Aleppo și în nord-estul Siriei (70.220 de cazuri raportate până la sfârșitul anului,

⁷⁰ Indicele de dezvoltare umană pentru Siria, publicat de Organizația Națiunilor Unite, este un indicator compus din speranța de viață, nivelul de educație și nivelul veniturilor. Conform acestuia, în 2011, Republica Arabă Siriană a fost clasată pe locul 119 din 187 de țări (UNDP 2013, 2), iar în anul 2022, deținea locul 150 din 191 de țări (UNDP 2023).

inclusiv 98 de decese) (UNICEF 2023, 1), precum și a celor de tuberculoză și meningită, au înrăutățit atât criza sanitară pe fondul existent al pandemiei COVID-19, punând un plus de presiune pe sistemul medical deja în colaps, cât și criza umanitară ca urmare a accesului limitat la apă potabilă și canalizare, în special a persoanelor dislocate intern. Un plus de presiune în criza umanitară existentă au adus-o și *secetele severe*, care s-au agravat din 2021 până în prezent, ceea ce face să continue concurența pentru apă, iar alți catalizatori adiacenți crizei umanitare pot fi considerați a fi *instabilitatea din țările vecine* (Liban și Turcia) și *efectele sancțiunilor SUA* în conformitate cu Legea Caesar⁷¹.

Comunitatea internațională sprijină umanitar poporul sirian pentru acoperirea nevoilor de bază ale acestuia în special prin organismele ONU, dar și prin organizații nonguvernamentale (ONG-uri), Crucea Roșie, mecanisme de finanțare comune. De la începutul crizei siriene, WFP a alocat 732 mil. USD – 30% din finanțarea totală, ONG-uri internaționale – 507 mil. USD – 20,7%, UNHCR – 170,1 mil. USD – 7%, agenții și NGO-uri ale ONU – 131,2 mil. USD, Agenția Națiunilor Unite pentru Ajutorare și Lucrări pentru Refugiații Palestinei din Orientul Apropiat – 119,7% – 4,9%, WHO – 71,2 mil. USD – 2,9%, UNICEF – 56 mil. USD - 2,7% etc.) (OCHA 2022). Dar, subfinanțarea este o problemă deoarece, până la 30 septembrie 2022, planul de răspuns umanitar organizat prin mecanismele ONU pentru Siria a fost finanțat doar în proporție de 26,7% (UNSC 2022, 27), ceea ce face dificilă atingerea nivelului optim al capacității de intervenție. O altă problemă sesizată de donatori este aceea a subminării activității umanitare sau a extorcării de fonduri. De altfel, experții Centrului de Studii Strategice și Internaționale au prezentat că „*regimul sirian a deturnat peste 100 de milioane USD din banii de ajutor în mai puțin de doi ani prin arbitrajul cursului de schimb*” (CSIS 2021).

În 2022, Comisia Europeană a mobilizat 150,7 milioane EUR în ajutor umanitar pentru a ajuta poporul sirian să își acopere nevoile

⁷¹ Legea prevede sancțiuni împotriva oricărei persoane care furnizează sprijin guvernului sirian și personalităților politice de rang înalt, sprijină industria petrolului și gazelor din Siria, furnizează avioane militare sau piese și furnizează servicii de construcții sau de inginerie direct sau indirect guvernului sirian. În plus, a impus sancțiuni pentru oricine face afaceri efectiv cu o persoană sau o entitate desemnată de alte autorități legate de Siria, extinzând aplicarea acesteia (Shatz 2021).

critice de adăpost, îngrijire medicală, asistență alimentară, sprijin pentru mijloacele de trai, apă, servicii de salubritate și igienă, sprijin psihosocial, educație și protecție (European Commission 2022). Și SUA a finanțat cu peste 14,1 miliarde USD asistența umanitară pentru Siria de la începutul crizei (FDD 2023).

Impactul umanitar este critic și asupra sirienilor strămutați extern în regiune, pe fondul faptului că accesul la adăpost, asistență medicală, electricitate, educație, transport public, apă și canalizare s-a înrăutățit dramatic de la începutul conflictului, în contextul în care majoritatea statelor gazdă se confruntă la rândul lor cu probleme economice grave. Pentru ameliorarea acestei situații, principalul instrument de sprijin internațional pentru întărirea eforturilor naționale ale țărilor din regiune care găzduiesc refugiați sirieni (Turcia, Liban, Iordania, Irak și Egipt) de a face față impactului crizei umanitare este *Planul regional pentru refugiați și reziliență (3RP)* dezvoltat în comun de UNHCR și PNUD. Numai în 2022, partenerii 3RP „au sprijinit 5,7 milioane de oameni cu servicii de protecție, au ajutat peste 3,5 milioane de persoane cu hrană și asistență financiară necondiționată și au instruit 235.000 de angajați ai instituțiilor publice naționale” (3RP 2023, 3), ceea ce reprezintă sume din ce în ce mai reduse la nevoi din ce în ce mai mari. De altfel, UNHCR prezenta într-un raport că „în noiembrie 2022 avea un deficit de finanțare de peste 700 mil. USD și aproape 7% din bugetul său de 10,5 miliarde USD a fost redirecționat pentru a aborda circumstanțe excepționale din Afganistan, Camerun și Ucraina” (UNSC 2022, 10), referindu-se la imposibilitatea de a aborda optim criza refugiaților sirieni din regiune.

Tabloul insecurităților economice, sociale, sanitare și alimentare ce caracterizează criza umanitară siriană și regională este cu atât mai sumbru cu cât dezastrele naturale – precum seceta și inundațiile –, cât și bolile, se înăspresc, criza economică internațională se adâncește ca urmare a efectului războiului ucrainean, iar intensificarea conflictului armat în Siria poate avea loc în orice moment, tocmai din cauza tensiunilor în creștere ca urmare a neajunsurilor pe care le întâmpină populația.

1.3. Regiunea Sahel – criză umanitară înrăutățită pe fondul violențelor armate

Sahelul (Burkina Faso, nordul Camerunului – regiunea Nordului Îndepărtat, Ciad, Mali, Niger și nord-estul Nigeriei, respectiv statele Borno, Adamawa și Yobe⁷²) se confruntă cu provocări umanitare adânc înrădăcinate, provocate de conflictele regionale, dar catalizatori ai adâncirii crizei sunt impactul socio-economic al COVID-19 și al conflictului armat ruso-ucrainean (UNICEF 2023, 4), implicarea grupului Wagner în disputele regionale începând cu 2021, desemnarea în martie 2022 ca provincie independentă a Statului Islamic Sahel (IS Sahel), luptele dintre părți pentru acces la alimente și apă⁷³, precum și schimbările climatice.

Conflictul din regiune în desfășurare de mai mult de un deceniu a fost condus în mare parte de o insurgență jihadistă centrată în statele Burkina Faso, Mali și Niger, care sunt cele mai afectate de instabilitate politică și violență în escaladare. De altfel, „în Burkina Faso și Mali, violența în 2022 a atins cele mai înalte niveluri înregistrate vreodată de ACLED” (The Armed Conflict Location & Event Data Project 2023). În Burkina Faso, de trei ori mai mulți copii au fost uciși în timpul primelor nouă luni din 2022 decât în aceeași perioadă în 2021 (UNICEF 2023, 2). De asemenea, criza s-a propagat și în statele vecine din Africa de Vest, cum ar fi Coasta de Fildeș, Benin, Ghana și Togo expunând riscului aproape 4 milioane de copii (UNICEF 2023, 6).

Drept rezultat al crizei umanitare provocate pe fondul instabilității politice și violenței ridicate, în anul 2022, în Sahel, „37,8 milioane de oameni aveau nevoie urgentă de ajutor și protecție umanitară – adică cu 3 milioane de oameni mai mult decât în 2021” (UN Crisis Relief 2022). Dintre aceștia, 10 milioane sunt copii, ceea ce reprezintă mai mult de dublu față de anul 2020 (UNICEF 2023). De asemenea, un alt efect al crizei create a fost atingerea a unui nou record la indicatorul „dislocare forțată” în 2022, cu peste 2,9 milioane de refugiați și persoane dislocate intern în Burkina Faso, Mali și Niger și o tendință

⁷² În regiunea Sahel, ONU introduce și Mauritania, Senegal și Guinea. Totuși, crizele umanitare din aceste state nu au fost abordate în analiza de față deoarece nu s-au situat printre cele mai acute din regiunile menționate considerând gradul de afectare a vieților omenești și a nevoilor umanitare identificate.

⁷³ Cincizeci și opt de puncte de furnizare a apei au fost atacate în Burkina Faso în 2022, de la 21 în 2021 și 3 în 2020 (UNICEF 2023, 5)

emergentă a burkinezilor care solicită azil spre sud și nord, inclusiv în Africa de Nord și Europa (UNHCR 2023).

Alți indicatori ai dimensiunii umanitare a crizei din Sahel arată că *„peste 9,7 milioane de oameni sufereau de nesiguranță alimentară în Burkina Faso, Mali și Niger, în decembrie 2022, iar 600.000 de copii sufereau deja de malnutriție acută”* (Plan International 2023). Mai mult, perspectivele sunt sumbre, *„25.500 de oameni vor experimenta foamete catastrofală în iunie-august 2023 în zonele afectate de conflicte din Sahelul Central și Bazinul Lacului Ciad”* (Plan International 2023). De altfel, în Burkina Faso, Mali și Niger, înfometarea civililor este folosită ca metodă de război, ca și în Yemen de altfel, pentru controlarea maselor.

Au fost semnalate și încălcări ale drepturilor copilului. Astfel, numai în prima jumătate a anului 2022, numărul de încălcări grave verificate împotriva copiilor în Sahelul central era aproape la fel de mare ca pentru întregul an 2021 – care la rândul său a fost cu 85% mai mare decât anul 2020 (UNICEF 2023, 3). Dintre acestea, în Mali, au fost verificate peste 480 cazuri de recrutare și utilizare a copiilor de către grupuri și forțe armate numai în prima jumătate a anului 2022, ceea ce reprezintă de trei ori mai multe cazuri comparativ cu aceeași perioadă în 2021 (UNICEF 2023, 3), iar în Niger, în perioada iulie - septembrie 2022 au fost descoperite peste 200 încălcări grave, majoritatea implicând recrutarea forțată și utilizarea copiilor în grupuri armate (UNICEF 2023, 3).

Având în vedere că atât Burkina Faso, cât și Mali aleg să consolideze și mai mult abordarea pur militară prin militarizarea societății și, respectiv, colaborarea cu Grupul Wagner, curba de escaladare a conflictului este probabil să continue și în anul viitor, ceea ce va duce evident la agravarea crizei umanitare existente.

1.4. Republica Democratică Congo – criză umanitară alimentată de conflict armat prelungit

Republica Democratică Congo (DRC) este spațiu de dispută pentru o serie de conflicte armate prelungite, care au provocat până în 2022 *„aproximativ 5,4 milioane de decese, în mare parte din cauza bolilor și a malnutriției”* (Rescue 2023). DRC rămâne una dintre țările cel mai puțin dezvoltate din lume în ceea ce privește speranța de viață, educația și standardul de trai, *„aproape 64% din populație trăind în*

sărăcie” (Rescue 2023). În 2022, peste o sută de grupuri armate sunt implicate în multiple conflicte privind controlul teritorial și al resurselor, ceea ce continuă să creeze instabilitate, la care contribuie sărăcia acută, violența de gen⁷⁴, precum și bolile, inclusiv pojarul, holera, COVID-19 și Ebola.

Conflictele interne au declanșat o criză umanitară reflectată, în 2022, în faptul că „27 de milioane de oameni au nevoie de asistență și protecție umanitară” (SIDA 2023, 2) din care „26,4 milioane de oameni suferă de insecuritate alimentară, ceea ce face din DRC țara cu cea mai mare rată de insecuritate alimentară din lume. De asemenea, cu 5,7 milioane de persoane strămutate din cauza conflictelor, DRC are cel mai mare număr de persoane strămutate intern de pe continentul african” (OCHA 2023). Numai de la începutul anului 2022, peste 1,56 milioane de persoane au fost strămutate intern în Republica Democratică Congo (World Health Organization 2022, 11). De asemenea, un plus de presiune umanitară este adus de găzduirea a 517.140 de refugiați și 16.064 de solicitanți de azil din țările vecine (SIDA 2023, 2).

Dintre persoanele aflate în insecuritate alimentară, aproximativ 6,1 milioane de oameni se confruntă cu niveluri critice de insecuritate alimentară acută (IPC4), 3,3 milioane de copii sub 5 ani sunt subnutriți (din care 1 milion suferă de subnutriție acută severă), ceea ce face ca 45% din decesele copiilor sub 5 ani să fie o consecință directă a malnutriției (SIDA 2023, 2).

În 2022, actorii umanitari au făcut apel pentru 1,88 miliarde USD, din care doar 48% au fost finanțate, lăsând milioane de oameni fără asistența necesară (Office of the Humanitarian Coordinator in the Democratic Republic of the Congo 2023, 2). Un alt impediment în furnizarea de ajutor umanitar este accesibilitatea redusă de topografia țării, infrastructura extrem de slabă și situația dificilă de securitate.

În ce privește posibilitățile de atenuare a conflictelor, acestea nu par a fi prea realiste din cel puțin două motive. Primul, M23, grupul armat format în 2012 din rebeli tutsi „rwandafoni” a reapărut ca un actor proeminent al conflictului în 2022, cu o creștere de aproape treizeci de ori a activității față de anul precedent (The Conversation 2022). Al

⁷⁴ Violența sexuală împotriva femeilor și fetelor este, de asemenea, o problemă semnificativă în Congo. Peste jumătate dintre femeile de peste 15 ani au raportat că au suferit vreodată violență fizică și/sau sexuală din partea unui partener intim (Rescue 2023).

doilea, relațiile dintre DRC și Rwanda s-au înrăutățit în ultimele luni ale anului 2022, aducând cele două țări aproape de un conflict deschis, existând deja hărțuiri la frontiera dintre acestea. Aceste perspective nu pot decât să ducă la acutizarea crizei umanitare deja existente.

1.5. Republica Centrafricană – criză umanitară la o decadă de conflict

Republica Centrafricană (CAR) a avut o istorie lungă și agitată de conflicte violente și instabilitate politică. De când criza a izbucnit în 2013, s-au făcut eforturi uriașe pentru a retrage țara din pragul conflictului armat. În pofida încetării unilaterale a focului declarată de președintele Faustin Archange Touadéra în octombrie 2021, conflictele au continuat să afecteze grav civilii și în 2022. De altfel, „3,1 milioane persoane dintr-o populație de 4,9 milioane necesitau sprijin umanitar” (Human Rights Watch 2023), dintre aceștia 1.400.000 fiind copii (UNICEF 2022, 1). De asemenea, „50% din cei în nevoie se confruntau cu insecuritatea alimentară” (Amnesty International 2023, 116).

Condițiile instabile de securitate au împiedicat furnizarea ajutorului umanitar (87 de atacuri asupra lucrătorilor umanitari au fost înregistrate în perioada ianuarie-iulie 2022) (Human Rights Watch 2023), iar încălcările grave ale drepturilor omului (în perioada ianuarie - septembrie, au fost înregistrate 17.831 de cazuri de violență pe bază de gen, mai mult decât toate cazurile înregistrate în 2021) (Amnesty International 2023, 117) și ale dreptului internațional umanitar (în perioada februarie - martie cel puțin 100 de civili au fost uciși, victime colaterale ale părților în conflict) (Amnesty International 2023, 116) au dus la un număr mare de „refugiați și de persoane dislocate intern (în septembrie 2022, peste 1,3 milioane de centrafricani erau fie refugiați în țările vecine – 735.000 –, fie dislocați intern – 654.000 –)” (Human Rights Watch 2023).

În anul 2022, finanțarea totală pentru CAR de 508,2 milioane USD raportată Serviciului de Urmărire Fiscală (*Financial Tracking System – FTS*) al OCHA este în sumă descrescătoare față de anul 2021 (529,7 mil. USD) (FTS 2022), deși necesitățile umanitare sunt în creștere. De asemenea, o altă problemă este subfinanțarea, de exemplu, prin UNICEF s-au solicitat 73 mil. USD, dar doar 43,3 mil. USD au fost finanțate efectiv, ceea ce a dus la finanțarea parțială a unora dintre activitățile umanitare direcționate pentru copii, precum facilitarea

accesului la servicii medicale de bază, educație și apă potabilă (UNICEF 2022, 1).

În perspectivă, criza umanitară din CAR continuă să se deterioreze ca urmare a amplificării violenței împotriva civililor și a insecurității din zonele din afara centrelor urbane, ceea ce produce vulnerabilitate pentru câteva milioane de oameni pe măsură ce mijloacele de existență ale acestora se erodează, accesul lor la alimente și servicii de bază, cum ar fi îngrijirea sănătății și alimentarea cu apă, continuând să fie limitat.

1.6. Libia – criză umanitară în regres

Războiul civil declanșat în 2011, ce a avut ca urmare intervenția militară străină și înlăturarea de la putere a lui Muammar Gaddafi, a dus la perpetuarea în Libia a unei crize umane și a instabilității politico-militare. Astfel, deși cu o situație politică ameliorată în ultimii doi ani, în urma semnării în 2020 a acordului de încetare a focului mediat de ONU între Guvernul de Acord Național și Armata Națională Libiană, Libia rămâne într-o criză de guvernare, într-un impas, pe fondul diviziunilor politice și societale persistente, încălcării flagrante a drepturilor omului, abundenței armelor, dar și a continuării interferențelor străine negative.

Pe lângă contextul politic și de securitate fragil din Libia, șocurile globale, cum ar fi impactul pandemiei COVID-19 și al conflictului din Ucraina (World Bank 2022), reprezintă catalizatori ai crizei umane. De altfel, criza umanitară nu a dispărut, aceasta fiind reflectată în:

- 1,3 milioane de oameni au nevoie de asistență umanitară în Libia și sute de mii de oameni din întreaga țară suferă, trăind în condiții nesigure, cu acces redus sau fără acces la îngrijire medicală, medicamente esențiale, alimente, apă potabilă sigură, adăpost sau educație (UNHCR 2022).

- populație în nevoie de apă potabilă, servicii sanitare și igienă – 300.000 (tendință în descreștere), din care 24% sunt femei, 30% copii și 15% persoane cu dizabilități – încadrate pe niveluri de severitate diferite (UNICEF Libya 2022, 3). Dintre aceștia, se estimează că 117.855 de persoane au nevoi acute (25.000 de persoane deplasate intern; 3.000 repatriați; 47.000 de migranți; și 43.000 de refugiați) (UNICEF Libya 2022, 12);

- apa potabilă reprezintă o problemă majoră, deoarece 58% dintre gospodăriile se bazează pe apă îmbuteliată și doar 65% sunt racordate la rețeaua publică de alimentare cu apă, în contextul în care Libia se situează pe locul 6 în lume în ce privește lipsa resurselor de apă (UNICEF 2022, 2);

- „procentajul copiilor care au nevoie de servicii de protecție a crescut de la 70% la 72% în 2022 comparativ cu 2021”. Aceștia sunt expuși riscului sau sunt victime/supraviețuitori ai violenței, abuzului și exploatarei, inclusiv a unor încălcări grave ale drepturilor copilului (UNICEF 2022, 1);

- populația repatriată de la începutul conflictului totalizează 695.516 persoane, dintre care 86.824 sunt afectați de criză și 46.734 vor necesita asistență umanitară (UNICEF Libya 2022, 12);

- expulzarea forțată a migranților reprezintă o problemă în Libia în contextul în care, „între noiembrie 2021 și februarie 2022, aproximativ 1.500 migranți de diferite naționalități au fost identificați la sosirea lor în Niger ca fiind expulzați din Libia” (UNICEF/LIBYA 2023).

Din aprilie 2022, a existat o tendință de scădere a cazurilor și a deceselor de COVID-19, deși ratele de vaccinare au rămas scăzute (34% din populația a primit o doză de vaccin și 18% au fost vaccinați complet până la sfârșitul lunii octombrie 2022) (UNICEF/LIBYA 2023, 8). De asemenea, dincolo de eforturile de soluționare politică, catalizatori externi pot determina înrăutățirea situației umanitare a libienilor. De la începutul crizei din Ucraina s-au înregistrat creșteri globale ale prețurilor la mărfurile de bază, de exemplu prețul făinii de grâu a crescut cu 15% și coșul de cheltuieli lunare cu 32% (UNICEF Libya 2022, 9). Motivația acestui declin în aceste sectoare constă în faptul că Libia se bazează în mod semnificativ pe importurile de grâu și cereale din Rusia și Ucraina.

Totuși, pe fundalul acordului încheiat și slăbirea ostilităților militare, economia libiană a crescut cu o rată medie anuală de 2,8% în ultimii patru ani și în 2022 se clasează pe locul 14 între cele mai mari economii din Africa (World Economies 2023). De asemenea, situația umanitară din Libia a continuat să se îmbunătățească în 2022, un indicator al acestei ameliorări fiind reducerea cu 58% a numărului de persoane dislocate intern (de la 316.000 în octombrie 2020 la 134.000 în august 2022) (UNICEF Libya 2022, 2). Calmul relativ existent în

Libia în momentul actual poate fi exploatat pentru întărirea eforturilor de pre-dezarmare, demobilizare și reintegrare (DDR) lansate în 2023.

2. Liban – criză umanitară generată de criza economică prelungită

În anul 2019, Libanul a intrat într-o criză economică și financiară – agravată de blocajul politic⁷⁵ – care a anulat progresele în dezvoltare și a crescut nevoile umanitare pentru populațiile cele mai vulnerabile din zonele extrem de defavorizate. Ulterior, situația s-a agravat în contextul răspândirii pandemiei de COVID-19, exploziilor din portul Beirut din august 2020 (acestea, coroborate cu incapacitatea guvernului libanez de a asigura combustibilul necesar pentru industrie și populație, au dus la raționalizare energetică la nivel național⁷⁶), crizei globale a alimentelor și a combustibilului declanșată de conflictul ruso-ucrainean din februarie 2022, dar și epidemiei de holeră izbucnită în octombrie 2022.

Criza economică și financiară fără precedent din Liban a generat o criză umanitară în urma căreia a rezultat confruntarea cu privațiuni multiple a „aproximativ 2,2 milioane de indivizi vulnerabili, 207.700 de refugiați palestinieni și 86.200 de migranți, inclusiv 700.000 de copii” (OCHA 2022). Dintre indivizii vulnerabili, „1,7 milioane supraviețuiesc în condiții de sărăcie extremă, iar 170.000 de copii au renunțat la școală” (UNICEF 2022, 1).

Printre indicatorii socio-economici care arată gradul de adâncire a crizei economice libaneze se numără:

- din 2019, până în prezent, lira libaneză (LBP) s-a depreciat cu mai mult de 95% (UNICEF 2022, 2), din care 49% numai între octombrie 2021 – octombrie 2022 (IPC 2022, 1);

- costul coșului alimentar minim a ajuns la 1,1 milioane LBP de persoană/lună în noiembrie, o creștere de 2% față de octombrie (WFP Lebanon 2022, 1). De altfel, „în noiembrie, inflația costurilor cu

⁷⁵ În octombrie 2019, pe fondul anunțării unor noi măsuri fiscale ca măsură de abordare a crizei economice în curs au avut loc proteste în Liban, în urma cărora cabinetul a demisionat. Ulterior, protestele au continuat protestatarii susținând că drepturile lor sociale și economice încă nu sunt respectate și corupția nu a încetat în rândul reprezentanților politici, cerându-le demisia și noilor numiți în 2020 (Amnesty International 2020).

⁷⁶ În ultimii trei ani, raționalizarea energetică din Libia a dus la înrăutățirea crizei umanitare: a împins oamenii în sărăcie; a împiedicat accesul la drepturi de bază precum hrana, apa și sănătatea; a provocat o poluare extinsă a aerului care afectează mediul și sănătatea populației.

alimente a fost de 171,2%, potrivit Administrației Centrale de Statistică, plasând insecuritatea alimentară a țării pe locul doi la nivel mondial, potrivit Băncii Mondiale” (Amnesty International 2023);

- „rata șomajului a crescut de la 11,4% în 2018-2019 la 29,6% în ianuarie 2022” (International Labour Organization 2022);

- de la începutul crizei economice în 2019, numărul de pacienți care caută medicamente și tratament gratuit sau la preț redus în centrele publice de sănătate a crescut cu 62% (Amnesty International 2023);

- 1,98 indivizi se confruntă cu insecuritate alimentară acută (niveluri IPC3 și IPC4), perspectivele fiind de creștere a numărului acestora cu 360.000 până în aprilie 2023 (IPC 2022, 1);

- aproape 2,8 milioane de oameni din Liban se confruntă cu provocări din ce în ce mai mari în ceea ce privește accesul la cantități sigure și suficiente de apă potabilă și menajeră, precum și la servicii sanitare sigure (UNHCR 2023);

- dintre cei 1,5 milioane de refugiați din Siria și Palestina (United Hands Relief and Development 2023), 90% au nevoie de asistență umanitară pentru a supraviețui (WFP Lebanon 2022, 1).

Pentru acoperirea nevoilor libanezilor și refugiaților aflați în situații umanitare grave, UNICEF a făcut un apel de finanțare a proiectelor sale în valoare de 92.572.449 USD, dar doar o parte a acestei sume a fost colectată, ceea ce a generat un deficit de finanțare de 55.184.368 USD, existent la 30 iunie 2022 (UNICEF 2022, 1).

Autoritățile nu au reușit să abordeze drepturile economice și sociale cheie afectate de criza economică, lăsând rezidenții fără acces adecvat la asistență medicală și apă. În acest context, specialiștii *Human Rights Watch* susțin că „*Guvernul național al Libanului și Banca Mondială ar trebui să ia măsuri urgente pentru a investi într-un sistem de protecție socială bazat pe drepturi, care să asigure un nivel de viață adecvat pentru toată lumea*” (Human Rights Watch 2022).

După ce s-a contractat brusc cu aproximativ 40% de la începutul crizei, activitatea economică pare să se fi stabilizat oarecum în 2022, determinată de o oarecare redresare a turismului, de îndatorarea în continuare a sectorului corporativ și de fluxurile continue puternice de remitențe, care au susținut consumul (IMF 2023). Pentru îndreptarea crizei libaneze, Fondul Monetar Internațional a identificat executarea un pachet de reforme care cuprinde:

- stabilirea unei strategii fiscale pe termen mediu pentru a restabili sustenabilitatea datoriei și a crea spațiu pentru creșterea cheltuielilor sociale și de dezvoltare;
- restructurarea credibilă a sistemului financiar pentru a-i restabili viabilitatea și pentru a sprijini redresarea economică;
- unificarea cursurilor de schimb și înăsprirea politicii monetare pentru refacerea credibilității și îmbunătățirea poziției externe a economiei;
- reforme structurale ambițioase pentru a completa politicile economice și pentru a crea un mediu favorabil pentru o creștere mai puternică;
- consolidarea cadrului de management al finanțelor publice pentru a asigura o supraveghere adecvată a finanțelor publice, a spori disciplina fiscală și a îmbunătăți transparența procesului bugetar;
- reformarea întreprinderilor de stat pentru a asigura o bună guvernare, transparență, viabilitate financiară și operațională, o mai bună furnizare a serviciilor și pentru a limita riscurile fiscale;
- îmbunătățirea guvernării, combaterea corupției și combaterea spălării banilor/ combaterea finanțării terorismului pentru a recâștiga încrederea socială în politicile guvernamentale și pentru a promova creșterea favorabilă incluziunii (IMF 2023).

3. Crize umanitare generate de hazarde naturale

Grupul Interguvernamental pentru Schimbări Climatice (IPCC) susține că „*Africa este unul dintre cele mai vulnerabile continente din lume la schimbările climatice*” (IPCC 2022). De altfel, de la începutul anului 2022, Africa s-a confruntat cu o serie de evenimente meteorologice extreme severe – și, uneori, fără precedent – de la secete devastatoare până la inundații mortale. În acest sens, analiza *Carbon Brief* a înregistrărilor dezastrelor naturale arată că evenimentele meteorologice extreme din Africa au ucis cel puțin 4.000 de oameni și au afectat încă 19 milioane de la începutul anului 2022, aducându-i în nevoia de sprijin umanitar (Carbon Brief 2022).

Impactul uman și economic al dezastrelor a fost relativ mai mare în toată Africa, față de perioade anterioare, de exemplu, „*ponderea deceselor a ajuns la 16,4%, comparativ cu 3,8% în ultimele două decenii*” (UC Louvain, CRED, USAID 2023, 2). În acest an, numai secetele au afectat 88,9 milioane de oameni în șase țări africane

(Republica Democratică Congo – 26 de milioane, Etiopia – 24,1 milioane, Nigeria – 19,1 milioane, Sudan – 11,8 milioane, Niger – 4,4 milioane și Burkina Faso – 3,5 milioane) (UC Louvain, CRED, USAID 2023, 6). Un catalizator al înrăutățirii situației umanitare este invazia Ucrainei de către Rusia care contribuie la creșterea foametei în țările africane mai puțin bogate și deosebit de vulnerabile, inclusiv cele din Cornul Africii (CDP 2023), ca urmare a crizei alimentare și de combustibil.

3.1. Cornul Africii – criză umanitară declanșată de secetă prelungită

În ultimii 10 ani, **regiunea Cornul Africii** a trecut prin trei secete severe (2010-2011, 2016-2017 și 2020-2022), iar în 2022 a parcurs cea mai gravă secetă, amenințând milioane de oameni cu foametea. Astfel, după cinci ani consecutivi de ploi sub medie, criza umanitară din Cornul Africii se extinde și se adâncește (Earth Observatory 2022).

Seceta și prețurile mari la alimente au subminat capacitatea multor oameni de a cultiva culturi, de a crește animale și de a cumpăra alimente, ceea ce a generat migrație. Peste 2 milioane de oameni și-au părăsit gospodăriile (OCHA 2022, 5) în căutarea de hrană, locuri de pășunat pentru animale, apă și mijloace de trai alternative, crescând riscul conflictelor intercomunitare și presiunea pe autoritățile care trebuie să furnizeze servicii de bază cu mijloace deja limitate.

La sfârșitul anului, 36,4 milioane persoane erau afectate de secetă (OCHA 2022, 4), din care 21 de milioane de persoane se confruntau cu insecuritatea alimentară acută în această regiune (Earth Observatory 2022). Astfel, în perioada octombrie – decembrie 2022: 6,7 milioane somalezi au experimentat niveluri ridicate de insecuritate alimentară acută (faza IPC3 sau mai sus), inclusiv peste 300.000 aflați în condiții catastrofale (IPC Faza 5); 11,9 milioane etiopieni au suferit de insecuritate alimentară; aproximativ 4,35 kenieni s-au confruntat cu insecuritate alimentară acută (IPC3 și mai sus) (OCHA 2022, 4). Dar, seceta a afectat și alte dimensiuni umanitare precum sănătatea, accesul la servicii de bază, drepturile fundamentale ale omului și dreptul la educație. Dintre statele regiunii, cele mai grav afectate considerând impactul asupra vieților omenești și a volumului de nevoi umanitare identificate au fost Somalia, Kenya și Etiopia, pe care le vom și analiza în tabelul nr. 1.

Tabelul nr. 1: Dimensiuni umanitare afectate în Cornul Africii (OCHA 2022)

Dimensiunea umanitară	Somalia	Kenya	Etiopia	Total
Copii care suferă de malnutriție acută	1,8 mil.	640.000	2,7 mil.	5,1 mil.
Copii care suferă de malnutriție gravă	513.550	150.400	705.000	1,4 mil.
Femei, însărcinate și care alăptează, cu malnutriție acută	184.400	111.600	969.000	1,9 mil.
Persoane care nu au acces suficient la apă potabilă, sau pentru gătit, curățare sau igienizare	6,4 mil.	4,35 mil.	13 mil.	23,75 mil.
Persoane dislocate intern	1,1 mil.	205.000	590.000	2 mil.
Risc sporit de violență de gen, dar și de exploatare și abuz sexual	Creștere cu: - 60% a incidentelor violente asupra partenerului intim; - 21% a cazurilor de viol ⁷⁷			
Pierderea accesului minorilor la sistemul de educație	- 1,4 au renunțat	- 54.500 riscă să renunțe	- 400.000 au renunțat -900.000 riscă să renunțe	1,7 mil.

Aproape 500 de organizații umanitare, majoritatea conduse la nivel local și bazate pe comunitate, sunt angajate să contracareze efectele secetei în cele trei țări din Cornul Africii, acționând în sprijinul eforturilor conduse de guvern. Finanțarea din partea organismelor ONU nu este totuși suficientă. De altfel, în cele trei țări, doar aproximativ 62% din persoanele vizate în 2022 au beneficiat de asistență, sprijinul ajungând proporțional la cei mai mulți oameni în Somalia (86%),

⁷⁷ În perioada ianuarie - mai 2022

Etiopia (56%) și Kenya (36%) – inclusiv din cauza subfinanțării (OCHA 2022, 9).

În 2022, pentru a răspunde la secetă pentru Somalia s-au solicitat 1,8 miliarde USD din care s-au primit 1,29 miliarde USD (72% din fondurile solicitate), pentru Kenya s-au solicitat 290 de milioane de USD, din care 159 de milioane USD (55%) au fost primite, iar în Etiopia, din cei 1,66 miliarde de USD necesari s-au primit doar 857 milioane USD (OCHA 2022, 12). În aceste sume se încadrează și sprijinul venit din partea Guvernului SUA care a furnizat fonduri umanitare de peste 2,04 miliarde USD către statele din Cornul Africii, respectiv 884,8 milioane USD în Somalia, 789,3 milioane USD în Etiopia și 366,1 milioane USD în Kenya (USAID 2022, 1).

Pe lângă subfinanțare, securitatea este alt impediment în calea extinderii asistenței umanitare din cauza intervențiilor necesare a fi efectuate în zone greu accesibile din Somalia și operațiunilor teroriste desfășurate de Al-Shabaab în regiune.

Situația umanitară este pe o pantă negativă conform Grupului de lucru pentru securitate alimentară și nutriție⁷⁸ al Biroului ONU pentru coordonarea Afacerilor Umanitare⁷⁹, în condițiile în care se preconizează că, în 2023, numărul de persoane din regiunea Cornul Africii, care se vor confrunta cu insecuritate alimentară acută să ajungă la 23-26 de milioane (OCHA 2022, 4). Specialiștii previzionează că în 2023 se va declara legal, la nivelul ONU, stadiul de foamete (IPC5), ce reflectă o catastrofă alimentară în peninsulă.

3.2. Uganda – anul 2022 – cea mai mortală criză umanitară din cele 21 înregistrate în Africa⁸⁰

Uganda este catalogată printre statele cele mai vulnerabile la schimbările climatice (locul 10 în lume)⁸¹. De altfel, degradarea mediului, sistemele de irigație subdezvoltate și lipsa unui management

⁷⁸ Food Security and Nutrition Working Group (FSNWG).

⁷⁹ United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs – OCHA

⁸⁰ În *Weekly Bulletin on Outbreaks and Other Emergencies* al World Health Organization se prezintă că în perioada 14-21 noiembrie 2022, în Africa se desfășurau 21 de crize umanitare.

⁸¹ Conform Inițiativei de Adaptare Globală Notre Dame (2022), din cele 192 de țări analizate, Uganda se află pe locul 166 pentru capacitatea sa de management la dezastre (de a mobiliza investițiile și de a le transforma în acțiuni de adaptare) raportată la vulnerabilitatea sa la schimbările climatice (University of Notre Dame 2022).

eficient la dezastre la nivel de comunitate sunt factori care contribuie la creșterea riscului de secetă în Uganda.

Ea s-a confruntat în ultimele decenii cu evenimente meteorologice extreme de o frecvență și severitate crescute: în zonele muntoase, precipitații neregulate, care au dus la distrugerea frecventă a râurilor, alunecări de noroi și alunecări de teren; inundații în zonele de câmpie; sezoane secetoase prelungite. De altfel, Banca Mondială arată că *„din 1900 până în 2018, țara s-a confruntat cu 20 de inundații, 40 de epidemii, 9 secete și 5 alunecări de teren. Pagubele acumulate cauzate de acele dezastre naturale se ridică la peste 200.000 de morți și pierderi economice de cel puțin 80 de milioane USD”* (Climate Change Knowledge Portal 2021).

În anul 2022, foametea provocată de secetă în Uganda a provocat 2.465 de morți, fiind cel mai mortal dezastru natural al anului 2022 în Africa (UC Louvain, CRED, USAID 2023, 2). De asemenea, în 2022, *„inundațiile au dus la strămutarea a peste 21.115 de persoane și la afectarea a 126.102 persoane ale căror activități de subsistență, case, culturi și infrastructură au fost distruse”* (UNICEF 2022, 1), iar virusul Ebola contactat din Sudan a provocat în Uganda 55 de decese din 142 de cazuri confirmate (ECDC 2023). În perioada iunie-august 2022, o consecință a acestor dezastre naturale a fost confruntarea cu niveluri ridicate de insecuritate alimentară acută (IPC3 sau mai sus) a aproximativ 1,8 milioane de persoane, inclusiv peste 250.000 de persoane în situație de urgență alimentară (IPC Faza 4) (IPC 2022).

Uganda găzduia peste 1,5 milioane de refugiați la începutul anului 2022, ceea ce o face una dintre cele mai importante țări gazdă pentru refugiați din lume și cea mai mare de pe continentul african, dar și mult mai vulnerabilă la criza umanitară. Anul acesta, 130.000 de refugiați din Republica Democratică Congo și Sudanul de Sud au ajuns în Uganda fugind de violența continuă, punând și mai multă presiune asupra sistemului național de asigurare a serviciilor de bază pentru indivizi, dar și asupra organismelor ce sprijină umanitar comunitățile de refugiați care suferă efectele lipsei de hrană, adăpost și resurse financiare.

Printre aspectele care arată nivelul de insecuritate umanitară al populației refugiate în Uganda la sfârșitul anului 2022, sunt:

- 104.442 de cazuri de subnutriție acută la copii în vârstă 6-59 de luni, din care 16.544 aflați în subnutriție acută severă și 87.898 – în subnutriție moderată acută (IPC 2023, 1);

- 12.847 de cazuri de femei însărcinate sau care alăptează în subnutriție acută cu nevoi de tratament medical (IPC 2023, 1).

Recolta de la sfârșitul anului 2022 a fost cantitativ cu 50-80% sub normal, aproximativ 40% din gospodării nu mai dețin stocuri de produse proprii și 53% dintre gospodării nu mai dețin animale pentru a desfășura o economie de subzistență (FEWS NET 2023), ceea ce arată că perspectivele de îmbunătățire a situației umanitare sunt nule, mai ales în contextul actual al subfinanțării intervenției de profil.

3.3. Malawi – criză umanitară generată de sărăcie și dezastre naturale

Malawi este una dintre cele mai sărace țări din lume. Aproximativ 70% din populație trăiește sub pragul internațional de sărăcie de 1,90 USD/zi (OCHA 2023). Malawi s-a clasat pe locul 169 din 191 de țări conform Indicelui de Dezvoltare Umană 2021/2022 (UNDP 2022, 291), ceea ce reflectă nivelul scăzut de dezvoltare economică. De asemenea, țara este vulnerabilă la șocurile climatice, cum ar fi seceta, precipitațiile intense, inundațiile și cicloanele (Climate Challenge Knowledge Portal 2023).

Malawi a experimentat o situație macro-fiscală dificilă ca urmare a șocurilor macroeconomice locale și globale, inclusiv a efectelor secundare ale conflictului ruso-ucrainean, înăsprii politicii monetare în economiile avansate, impactului continuu al COVID-19 asupra economiei și dezastrelor meteorologice și climatice, inclusiv furtuna tropicală Ana și ciclonul Gombe, care au cauzat daune mari sistemelor de apă și canalizare, fapt ce a contribuit la izbucnirea unor focare de holeră și alte boli transmise prin apă. De exemplu, o epidemie de holeră a afectat 26 din cele 28 de districte ale țării și, până la 31 decembrie 2022, au fost raportate 17.448 cazuri și 576 de decese (Amnesty International 2023, 243).

Ca urmare a crizei complexe create, în 2022, 11 milioane de oameni au ajuns să aibă nevoie acută de asistență umanitară (UNICEF 2023, 1). Dintre aceștia, „3,8 milioane de persoane erau în insecuritate alimentară acută în ultima parte a anului, o creștere cu 131% față de aceeași perioadă din 2021” (World Food Programme 2023, 3). De

asemenea, „*Malawi găzduiește 56.000 de solicitanți de azil și refugiați din Cornul Africii și regiunea Marilor Lacuri*” (World Food Programme 2023, 3).

Printre indicatorii socio-economici care arată gradul de insecuritate umană existent în Malawi se numără (UNICEF 2023, 1):

- în fiecare an, în Malawi, aproximativ 40.000 de copii sub cinci ani mor din lipsa prevenirii și tratării bolilor, inclusiv din cauze neonatale, pneumonie, diaree și malarie;

- rata de finalizare a nivelului primar de educație este de 56% și rata de repetare a anului școlar este de 25% în 2022;

- 30% din gospodăriile au încă nevoie de acces la apă potabilă de bază, 74% nu au acces la canalizare de bază, iar 92% au nevoie de instalații pentru spălarea mâinilor cu săpun. De asemenea, peste 34% din școli și instituții sanitare nu au acces la servicii de salubritate.

Situația umanitară în perspectiva anului 2023 nu pare a se redresa din moment ce printre cele mai ridicate riscuri, pe lângă cele economice care persistă de ceva timp (criza datoriilor, criza costului vieții, stagnarea economică prelungită, inflația rapidă și susținută), se numără și eșecul adaptării la schimbările climatice (World Economic Forum 2023, 85). Aceste riscuri se transpun în menținerea situației macro-fiscale dificile, cu atât mai mult cu cât presiunea efectelor războiului ruso-ucrainean nu cedează, conflictualitatea în statele vecine este pe o pantă ascendentă, ceea ce reprezintă noi valuri de refugiați și imigranți în Malawi, dar și în posibilitatea slabă de management al dezastrelor într-o țară vulnerabilă la evenimente naturale extreme.

Concluzii

În timp ce conflictele interne/regionale și dezastrelor naturale provocate de schimbările climatice au fost identificate ca fiind principalii factori din spatele declanșării majorității crizelor umanitare, la o privire mai atentă, acestea sunt mai sofisticate și complexe decât par, ele reprezentând un amestec (de exemplu, în Siria, conflictul a fost declanșat pe fondul nemulțumirii populare la adresa scindării existente la momentul respectiv cu privire la modul de împărțire a drepturilor civile între diferite minorități, iar criza umanitară deși declanșată pe fondul acțiunii interne, a fost agravată de factori externi precum intervenția militară străină, criza economică generată de COVID-19,

sancțiunile americane impuse Siriei și războiul ruso-ucrainean, care la rândul lor devin factori de înrăutățire a crizei umanitare).

Diferiții factori declanșatori ai crizei umanitare nu sunt independenți unul de altul, ci, dimpotrivă, sunt împlețiți și, în multe cazuri, liniile de demarcație între aceștia și catalizatorii crizelor umanitare sunt obscure. De altfel, fragilitatea, sărăcia, conflictul, proasta guvernare, declinul economic, dislocarea internă și internațională de populație, dezastrele naturale și încălcările drepturilor omului se numără toate, atât printre factorii, cât și printre consecințele crizelor umanitare. Mai mult, crizele umanitare complexe, prelungite și recurente care există în Orientul Mijlociu și Africa ar putea fi explicate ca un rezultat direct al vulnerabilității ridicate la astfel de factori interconectați, la care un element poate crește vulnerabilitatea la altele și diminuează capacitatea de a construi reziliență pentru a face față crizei.

În 2022, intensificatorii-cheie ai înrăutățirii crizelor umanitare din Orientul Mijlociu și Africa au fost deteriorarea conflictelor armate existente, criza economică generată de războiul ruso-ucrainean, efectele pandemiei COVID-19 sau a altor epidemii (precum Ebola sau malaria generate, la rândul lor, de criza apei și condițiile asemănătoare secetei, sau a inundațiilor ce au distrus sistemele sanitare și de aprovizionare cu apă potabilă în special în statele sărace în care populația nu are acces suficient la servicii de salubritate și medicale). Astfel, toți acești intensificatori, corobați crizelor umanitare deja existente au afectat negativ economiile continentului prin creșterea prețurilor la mărfuri, alimente, combustibil și a inflației generale, factori care au determinat înrăutățirea situațiilor umanitare.

Natura prelungită a crizelor umanitare duce la creșterea nevoilor și la adâncirea suferințelor în rândul refugiaților și persoanelor dislocate intern, care reprezintă o categorie vulnerabilă aparte în statele africane și ale Orientului Mijlociu. De asemenea, rezultă o nevoie continuă ca țările gazdă să continue să ofere acces la servicii publice și infrastructură, inclusiv locuințe, educație, asistență medicală, managementul deșeurilor, apă și canalizare pentru populațiile strămutate. În același timp, condițiile socioeconomice au fost în continuare afectate prin mai multe crize agravate: pandemia COVID-19, războiul din Ucraina, schimbările climatice și politica și provocările

economice din unele dintre țările care găzduiesc refugiații, conducând la tensiuni sociale între aceștia și comunitate.

Războiul din Ucraina a dus la reducerea asistenței din partea comunității internaționale către statele în criză din Orientul Mijlociu și Africa, ceea ce exacerbează nevoile umanitare regionale. De aceea, abordarea în comun a riscurilor globale identificate în mediile umanitare care se pot constitui în catalizatori ai înrăutățirii crizelor umanitare (efectele schimbărilor climatice, pandemia COVID-19, criza economică generată de conflictul ruso-ucrainean, migrație necontrolată etc.), prin prioritizarea alocării de fonduri și sprijin în valoare optimă pentru gestionarea crizelor umanitare, reprezintă o strategie eficientă de management al riscurilor și hazardelor. O asemenea strategie trebuie să ia în considerare și contracararea riscurilor de subfinanțare a nevoilor umanitare financiare, materiale și de altă natură, îmbunătățirea capacității de mediere a accesului umanitar în zonele de conflict și minimalizarea delapidării de fonduri cu destinație umanitară.

Lipsa gestionării sau gestionarea incorectă a crizelor umanitare reprezintă intensificatori ai deteriorării situației umanitare, totodată, determinând un impact în spirală asupra persoanelor afectate, generând tot mai multe suferințe, nedreptăți, nemulțumiri și atrocități, care nu numai că agravează vulnerabilitățile și nevoile umanitare deja existente, dar reduc și șansele de recuperare mai rapidă în urma acestora.

Bibliografie:

- WAM. 2021. "UAE and Israel relations, a pivotal step towards achieving prosperity, stability." *Emirates News Agency*. 12 13. Accessed 01 21, 2022. <https://wam.ae/en/details/1395303002502>
- 3RP. 2023. "Regional Strategic Overview 2023." *3RP Syrian Crisis*. Accessed 03 02, 2023. https://www.3rpsyriacrisis.org/wp-content/uploads/2023/03/Regional_Strategic_Overview_2023_full.pdf
2020. "Abraham Accords Peace Agreement: Treaty of Peace, Diplomatic Relations and Full Normalization Between the United Arab Emirates and the State of Israel." *trump.whitehouse.archive.gov*. September 15. Accessed 03 17,

2022. <https://trumpwhitehouse.archives.gov/briefings-statements/abraham-accords-peace-agreement-treaty-of-peace-diplomatic-relations-and-full-normalization-between-the-united-arab-emirates-and-the-state-of-israel/>
2020. "Abraham Accords: Declaration of Peace, Cooperation, and Constructive Diplomatic and Friendly Relations." *U.S embassy in Bahrain*. September 15. Accessed 03 18, 2022. <https://bh.usembassy.gov/abraham-accords-declaration-of-peace-cooperation-and-constructive-diplomatic-and-friendly-relations/>
- Academy, Emirates Diplomatic. 2021. "Abraham Accords: Legal Interpretation and Scope for Collaboration with Asia." *EDA Insight*, February: 1.
- ACLED. 2023. "Conflict Severity Index." Accessed 03 12, 2023. <https://acleddata.com/wp-content/data-viz/index/>
- . 2022. "Yemen Truce Monitor." May. Accessed 02 22, 2023. <https://acleddata.com/middle-east/yemen/yemen-truce-monitor/>
- Adar, Sinem. 2020. "Turkish Intervention in Syria Heightens Authoritarianism in Turkey and Fragmentation in Syria." *Middle East Research and Information Project: Critical Coverage of the Middle East Since 1971*. 07 14. Accessed 01 30, 2022. <https://merip.org/2020/07/turkish-intervention-in-syria-heightens-authoritarianism-in-turkey-and-fragmentation-in-syria/>
- Africa Center for Strategic Studies. 2023. "African Migration Trends to Watch in 2023." January 2023. Accessed 02 11, 2023. <https://africacenter.org/spotlight/african-migration-trends-to-watch-in-2023/#:~:text=Africa%20accounts%20for%20only%2014,hubs%20for%20their%20respective%20subregions>
- Aftandilian, Gregory. 2021. "Egypt's Ties to Israel Deepen Despite Public Misgivings." *Arab Center Washington DC*. Mar 19. Accessed 03 22, 2022. <https://arabcenterdc.org/resource/egypts-ties-to-israel-deepen-despite-public-misgivings/>

- Akkas, Betul Dogan. 2022. "Turkey's Ties With Saudi Arabia and the UAE: Walking Back 10 Years of Tensions." *The Arab Gulf States Institute of Washington*. Jan 28. Accessed 03 16, 2022. <https://agsiw.org/turkeys-ties-with-saudi-arabia-and-the-uae-walking-back-ten-years-of-tensions/>
- Al Jazeera. 2021. "Israel approves resumption of Qatar aid to Gaza." August 19. Accessed 03 25, 2022. <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/19/israel-approves-resumption-of-qatar-aid-to-gaza>
- Al Jazeera. 2021. "Kosovo establishes Israel ties, to open embassy in Jerusalem." *AlJazeera*. Feb 1. Accessed 03 12, 2022. <https://www.aljazeera.com/news/2021/2/1/kosovo-establishes-israel-ties-to-open-embassy-in-jerusalem>
- . 2021. *Protests in Oman over economy, jobs continue for third day*. May 25. Accessed 01 22, 2022. <https://www.aljazeera.com/news/2021/5/25/protest-in-oman-over-poor-economy-jobs-continue-for-third-day>
- . 2021. *Qatar and Turkey agree to boost economic ties, sign 15 agreements*. Dec 7. Accessed 03 21, 2022. <https://www.aljazeera.com/economy/2021/12/7/no-boost-in-aid-from-qatar-to-turkey-amid-economic-meltdown>
- Al-Monitor. 2021. *Qatar, Israel reach agreement on diamond trade*. December 15. Accessed 03 26, 2022. <https://www.al-monitor.com/originals/2021/12/qatar-israel-reach-agreement-diamond-trade>
- Alragawi, Mohammed. 2022. *Experts predict emergence of political challenges in Yemen in 2022*. 01 03. Accessed 02 06, 2022. <https://www.aa.com.tr/en/world/experts-predict-emergence-of-political-challenges-in-yemen-in-2022/2464214>
- Alsabri, Mohammed et al. 2021. "Conflict and COVID-19 in Yemen: beyond." *Globalization and Health* (BMC) 17 (83): 1. Accessed 03 06, 2022. doi:<https://doi.org/10.1186/s12992-021-00732-1>
- Amnesty International . 2020. "Lebanon protests explained." September 22 . Accessed 02 12, 2023.

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/11/lebanon-protests-explained/>

Amnesty International. 2023. "Amnesty International Report 2022/23." Accessed 03 31, 2023.

<https://www.amnesty.org/en/location/africa/southern-africa/malawi/report-malawi/>

—. 2023. "Lebanon 2022." Accessed 03 24, 2023.

<https://www.amnesty.org/en/location/middle-east-and-north-africa/lebanon/report-lebanon/>

Anadolu Agency. 2021. *Israel warns military option on table to block Iran nuclear quest*. 11 30. Accessed 02 03, 22.

<https://www.aa.com.tr/en/middle-east/israel-warns-military-option-on-table-to-block-iran-nuclear-quest/2434705>

Arabia Weather. 2022. *At record rates, `climate extremes` threaten the future of the Middle East*. 01 20. Accessed 01 21, 2022.

<https://www.arabiaweather.com/en/content/at-record-rates-climate-extremes-threaten-the-future-of-the-middle-east>

Atalayar. 2021. *Ties between Morocco and the United Arab Emirates grow stronger*. November 17. Accessed 03 18, 2022.

<https://atalayar.com/en/content/ties-between-morocco-and-united-arab-emirates-grow-stronger>

Atanasiu, Mirela. 2016. *INFLUENȚA CONFLICTELOR DIN NORDUL AFRICII ȘI ORIENTUL MIJLOCIU ASUPRA SECURITĂȚII EUROPENE*. București: Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”.

https://cssas.unap.ro/ro/pdf_studii/influenta_conflictelor_mena_asupra_securitatii_europene.pdf

Atanasiu, Mirela. 2021. "Multilateral conflicts of Palestine - history, present and trends." *Strategic Impact*.

Atlantic Council. 2022. "Under Ebrahim Raisi, Iran and Turkey may be entering a new phase of bilateral ties." *Atlantic Council*.

January 20. Accessed 03 22, 2022.

<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/iransource/under-ebrahim->

raisi-iran-and-turkey-may-be-entering-a-new-phase-of-bilateral-ties/

- Bloomberg. 2022. "UAE Wealth Funds Behind \$10 Billion Israel Plans Scout for Deals." February 03. Accessed 03 12, 2022. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-02-03/uae-wealth-funds-behind-10-billion-israel-plans-scout-for-deals>
- Bull, Hedley. 2002. *The Anarchical Society : A Study of Order in World Politics*. Vol. 3rd edition. London: Routledge.
- Bunzel, Cole. 2021. "Explainer: The Islamic State in 2021." *Wilson Center*. December 10. Accessed 01 17, 2022. <https://www.wilsoncenter.org/article/explainer-islamic-state-2021>.
- Bureau of Counterterrorism. 2021. *Country Reports on Terrorism 2020: Iran*. Washington: United States Institute for Peace. <https://www.state.gov/reports/country-reports-on-terrorism-2020/iran/>
- Buzan, Barry, Ole Wæver, and Jaap De Wilde. 1998. *Security: A new framework for analysis*. Boulder: Lynne Rienner Publishers.
- Carbon Brief. 2022. "Analysis: Africa's unreported extreme weather in 2022 and climate change." October 26. Accessed 03 12, 2023. <https://www.carbonbrief.org/analysis-africas-unreported-extreme-weather-in-2022-and-climate-change/>
- Carnegie Endowment for International Peace. 2021. *Global Protest Tracker*. 12 30. Accessed 02 03, 2022. <https://carnegieendowment.org/publications/interactive/protest-tracker?radio-group=all>
- . 2021. *The New Jihadists and the Taliban Model*. December 21. Accessed 02 14, 2022. <https://carnegieendowment.org/sada/86049>
- CDP. 2023. "Horn of Africa Hunger Crisis." March 28. Accessed 03 31, 2023. <https://disasterphilanthropy.org/disasters/horn-of-africa-hunger-crisis/?gclid=Cj0KCQjwiZqhBhCJARIsACHHEH->

yfFX97b4uAqJqYLmsPWd3nj-
3cJVDKAHdi694FFfA4nwbccGoQycaApVgEALw_wcB

Center for Disaster Philanthropy. 2023. *Syria Humanitarian Crisis*.
March 15. Accessed 03 17, 2023.

<https://disasterphilanthropy.org/disasters/syria-humanitarian-crisis/#:~:text=from%20IDP%20camps.-,Between%20Aug.,on%20the%20cholera%20response%20operations>

China Daily. 2021. *China's International Development Cooperation in the New Era*. January 11. Accessed 02 07, 2022.

<https://global.chinadaily.com.cn/a/202101/11/WS5ffb954aa31024ad0b>

Chulov, Martin. 2021. "Arab states split for first time on refusal to condemn Israel over Gaza." *The Guardian*. May 17. Accessed 02 12, 2022.

<https://www.theguardian.com/world/2021/may/17/arab-states-split-for-first-time-on-refusal-to-condemn-israel-over-gaza#:~:text=Arab%20states%20split%20for%20first%20time%20on%20refusal%20to%20condemn%20Israel%20over%20Gaza,-This%20article%20is&text=As%20Is>

Climate Challenge Knowledge Portal. 2023. "Malawi." Accessed 04 02, 2023.

<https://climateknowledgeportal.worldbank.org/country/malawi/vulnerability#:~:text=Malawi%20is%20particularly%20prone%20to,riverine%20floods%2C%20and%20flash%20floods>

Climate Change Knowledge Portal. 2021. "Uganda." *World Bank*. Accessed 03 24, 2023.

<https://climateknowledgeportal.worldbank.org/country/uganda/vulnerability>

Cojocaru, Bogdan. 2021. *Vara arabă: inflația, criza din sănătate și fenomenele meteo extreme creează un mix exploziv în Orientul Mijlociu și Africa de Nord*. 08 01. Accessed 01 13, 2022.

<https://www.zf.ro/business-international/vara-araba-inflatia-criza-din-sanatate-si-fenomenele-meteo-extreme-20205651>

Cordesman, Anthony H. 2016. "The Human Cost of War in the Middle East: A Graphic." Center for Strategic and International

- Studies, 4. Accessed 02 21, 2022.
<https://www.csis.org/analysis/human-cost-war-middle-east-graphic-overview>
- Council on Foreign Relations. 2022. *Global Conflict Tracker*. March 08. Accessed 03 10, 2022. <https://www.cfr.org/global-conflict-tracker/conflict/war-afghanistan>
- . 2022. "Preventive Priorities Survive 2022." Accessed 03 10, 2022. https://cdn.cfr.org/sites/default/files/report_pdf/PPS2022.pdf
- CSIS. 2021. "How the Assad Regime Systematically Diverts Tens of Millions in Aid." *Center for Strategic and International Studies*. October 21. Accessed 02 07, 2023.
<https://www.csis.org/analysis/how-assad-regime-systematically-diverts-tens-millions-aid>
- Danish Refugee Council. 2021. *Water crisis and drought threaten more than 12 million in Syria and Iraq*. August 23. Accessed 02 14, 2022. https://drc.ngo/about-us/for-the-media/press-releases/2021/8/water-crisis-and-drought-threaten-more-than-12-million-in-syria-and-iraq/?gclid=CjwKCAiA4KaRBhBdEiwAZi1zzhhrbyX5eXw9anvFPFi7l5cXOcZFtj-NjFaiiqM8og7lMmF63jZ9FRoC_vcQAvD_BwE
- Earth Observatory. 2022. "Worst Drought on Record Parches Horn of Africa." December 14. Accessed 03 30, 2023.
<https://earthobservatory.nasa.gov/images/150712/worst-drought-on-record-parches-horn-of-africa#:~:text=As%20the%20end%20of%202022,raise%20livestock%2C%20and%20buy%20food>
- ECDC. 2023. "Ebola virus disease outbreak in Uganda." *European Centre for Disease Prevention and Control*. January. Accessed 03 29, 2023. <https://www.ecdc.europa.eu/en/ebola-virus-disease-outbreak-uganda>
- Elgindy, Khaled. 2021. "The lessons of the May war in Gaza." *10 key events and trends in the Middle East and North Africa in 2021* (Middle East Institute). <https://www.mei.edu/publications/10-key-events-and-trends-middle-east-and-north-africa-2021#elgindy>

- Emirates Diplomatic Academy. 2021. "Abraham Accords: Legal Interpretation and Scope for Collaboration with Asia." *EDA Insight*, February: 2. Accessed 02 23, 2022.
<https://www.agda.ac.ae/docs/default-source/Publications/eda-insight-jan-2021-eng-abraham-accord.pdf?sfvrsn=8>
- ESCWA. 2022. *Survey of economic and social developments in the Arab region 2021-2022 Summary*. United Nations.
- European Commission. 2022. "European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations." Accessed 02 23, 2023.
https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/where/middle-east/syria_en#:~:text=In%202022%2C%20the%20European%20Commission,its%20humanitarian%20support%20and%20funding
- FDD. 2023. "A Strategy to End the Systematic Theft of Humanitarian Aid in Syria." *Foundation for Defense of Democracy*. March 15. Accessed 03 18, 2023.
<https://www.fdd.org/analysis/2023/03/15/a-strategy-to-end-the-systematic-theft-of-humanitarian-aid-in-syria/>
- Federal Foreign Office. 2021. *Joint Statement of the Ministers of Foreign Affairs of Egypt, France, Germany and Jordan at the meeting in Paris on the Middle East Peace Process*. 03 11. Accessed 03 20, 2022. <https://www.auswaertiges-amt.de/en/newsroom/news/-/2447100>
- FEWS NET. 2023. "Uganda ." *Famine Early Warning Systems Network*. Accessed 03 18, 2023. <https://fewsn.net/east-africa/uganda>
- Foreign Policy. 2021. *The Middle East's Jihadis Are Copying the Taliban Model*. September 21. Accessed 02 13, 2022.
<https://foreignpolicy.com/2021/09/21/the-middle-east-jihadists-are-copying-the-taliban-model/>
- Forough, Mohammadbagher. 2021. *Iran between US and China*. Analysis, Ankara: Center for Iranian Studies in Ankara (İRAM), 4.
- . 2018. *The New Politics of Space: Asia's Geopolitics is Remapping the Global Geography*. October. Accessed 03 04, 2022.

- https://www.swp-berlin.org/publications/products/projekt_papiere/Forough_BCA_S_2018_geopolitics_geoeconomics_9.pdf
- Freedom House. 2021. "FREEDOM ON THE NET 2021." *Freedom House*. Accessed 03 10, 2022.
https://freedomhouse.org/sites/default/files/2021-09/FOTN_2021_Complete_Booklet_09162021_FINAL_UPDATED.pdf
- Friedman, Brandon. 2021. "Regional Realignment in the Middle East?" *Institut Montaigne*. October 18. Accessed 03 20, 2022.
<https://www.institutmontaigne.org/en/blog/regional-realignment-middle-east>
- FTS. 2022. "Central African Republic 2022." *Financial Tracking System*. Accessed 03 26, 2023.
<https://fts.unocha.org/countries/43/summary/2022>
- Glick, Bonnie. 2021. *The Abraham Accords—One Year Later and Whither Sudan?* | *Opinion*. 29 10. Accessed 03 14, 2022.
<https://www.newsweek.com/abraham-accordsone-year-later-whither-sudan-opinion-1643255>
- Harrison, Ross. 2021. *THE FUTURE OF REGIONAL AND INTERNATIONAL DYNAMICS IN THE MIDDLE EAST*. October 19. Accessed 01 27, 2022.
<https://www.mei.edu/sites/default/files/2021-10/2.%20The%20Future%20of%20Regional%20and%20International%20Dynamics%20in%20the%20Middle%20East%20.pdf>
- Heydemann, Steven. 2018. "Civil War, Economic Governance & State Reconstruction in the Arab Middle East." Edited by The American Academy of Arts & Sciences. *Daedalus* 147 (1): 48.
doi:https://doi.org/10.1162/DAED_a_00473
- Hoogeveen, Johannes G., and Gladys (eds.) Lopez-Acevedo. 2021. *Distributional Impacts of Covid-19 in the Middle East and North Africa Region*. MENA DEVELOPMENT REPORT, Washington: World Bank Group, xx.

- HRW. 2023. "World Report 2023." *Human Rights Watch*. Accessed 03 12, 2023. <https://www.hrw.org/world-report/2023/country-chapters/syria#:~:text=In%202022%2C%2090%20percent%20of,600%2C000%20children%20were%20chronically%20malnourished>
- Human Rights Watch. 2023. "Central African Republic." Accessed 02 12, 2023. <https://www.hrw.org/world-report/2023/country-chapters/central-african-republic>
- . 2021. *Gaza: Apparent War Crimes During May Fighting*. July 27. Accessed 02 15, 2022. <https://www.hrw.org/news/2021/07/27/gaza-apparent-war-crimes-during-may-fighting>
- . 2022. *Lebanon: Rising Poverty, Hunger Amid Economic Crisis*. December 12. Accessed 02 03, 2023. <https://www.hrw.org/news/2022/12/12/lebanon-rising-poverty-hunger-amid-economic-crisis>
- . 2022. "World Report 2022. Events from 2021." *HRW*. Accessed 03 05, 2022. https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2022/01/World%20Report%202022%20web%20pdf_0.pdf, 2022.
- IMF. 2023. "Lebanon: Staff Concluding Statement of the 2023 Article IV Mission." March 23. Accessed 03 26, 2023. <https://www.imf.org/en/News/Articles/2023/03/23/lebanon-staff-concluding-statement-of-the-2023-article-iv-mission>
- INSS. 2021. "The Abraham Accords at One Year: Achievements, Challenges, and Recommendations for Israel." *The Institute for National Security Studies*. November 1. Accessed 02 16, 2022. <https://www.inss.org.il/publication/abraham-accords-one-year-insights/>
- Institute for Economics & Peace. 2022. "Global Terrorism Index 2022." Sydney, 4. <https://kbb9z40cmb2apwafcho9v3j-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2022/03/gti-2022-web.pdf>

- Inter-agency Network for Education in Emergencies. 2023. "A lifeline in Yemen: Private Sector Support to Education in a time of Crisis." *ReliefWeb*. March 12. Accessed 03 17, 2023. <https://reliefweb.int/report/yemen/lifeline-yemen-private-sector-support-education-time-crisis>
- International Crisis Group. 2022. *Brokering a Ceasefire in Yemen's Economic Conflict*. Brussels: International Crisis Group . Accessed 03 09, 2022. <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/gulf-and-arabian-peninsula/yemen/231-brokering-ceasefire-yemens-economic-conflict#:~:text=Alongside%20the%20battles%20over%20territory,to%20achieve%20an%20economic%20truce>
- International Institute for Democracy and Electoral Assistance. 2021. *The Global State of Democracy Report 2021 - Building Resilience in a Pandemic Era*. Stockholm: IDEA, 25.
- International Institute for Strategic Studies. 2021. *The civil war in Syria: an intractable conflict with geopolitical implications*. December 14. Accessed 02 17, 2022. <https://www.iiss.org/blogs/analysis/2021/12/the-civil-war-in-syria-an-intractable-conflict-with-geopolitical-implications>
- International Labour Organization. 2022. "Lebanon and the ILO release up-to-date data on national labour market." May 12. Accessed 01 12, 2023. https://www.ilo.org/beirut/media-centre/news/WCMS_844831/lang--en/index.htm Lebanon and the ILO release up-to-date data on national labour market
- International Rescue Committee. 2022. *Crisis in Yemen: Protracted conflict pushes Yemenis deeper into need*. January 21. Accessed 03 10, 2022. <https://www.rescue.org/article/crisis-yemen-protracted-conflict-pushes-yemenis-deeper-need>
- IPC. 2023. *IPC Acute Food Insecurity Classification*. Accessed 02 23, 2023. <https://www.ipcinfo.org/ipcinfo-website/ipc-overview-and-classification-system/ipc-acute-food-insecurity-classification/en/>
- . 2022. "Lebanon. IPC Acute Food Security Analysis." December 22. Accessed 03 12, 2023.

- https://www.ipcinfo.org/fileadmin/user_upload/ipcinfo/docs/IPC_Lebanon_Acute_Food_Insecurity_Report_Dec2022.pdf
- . 2023. "Uganda. IPC Acute Malnutrition Analysis February 2022-January 2023." January. Accessed 03 31, 2023.
- . 2022. "Uganda: Acute Food Insecurity Situation June - August 2022 and Projection for September 2022 - January 2023." *Integrated Food Security Phase Classification*. 11 24. Accessed 03 23, 2023. [https://www.ipcinfo.org/ipc-country-analysis/details-map/en/c/1156041/?iso3=UGA#:~:text=In%20total%2C%20between%20June%20and,Emergency%20\(IPC%20Phase%204\)](https://www.ipcinfo.org/ipc-country-analysis/details-map/en/c/1156041/?iso3=UGA#:~:text=In%20total%2C%20between%20June%20and,Emergency%20(IPC%20Phase%204))
- IPCC. 2022. "Analysis: Africa's unreported extreme weather in 2022 and climate change." October 26. Accessed 03 28, 2023. <https://www.carbonbrief.org/analysis-africas-unreported-extreme-weather-in-2022-and-climate-change/>
- IPCC. 2019. *Global warming of 1.5°C*. C Special Report, Intergovernmental Panel on Climate Change, 259. https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/sites/2/2019/06/SR15_Full_Report_High_Res.pdf
- Islamic Emirate of Afghanistan. 2022. "A bilateral meeting was held between Acting Foreign Minister Mawlawi Amir Khan Mottaqi and Mr. Hassan Kazemi Qomi, Special Representative of the President of Iran for Afghanistan." *Ministry of Foreign Affairs*. January 10. Accessed 03 20, 2022. <https://mfa.gov.af/en/a-bilateral-meeting-was-held-between-acting-foreign-minister-mawlawi-amir-khan-mottaqi-and-mr-hassan-kazemi-qomi-special-representative-of-the-president-of-iran-for-afghanistan/>
- Jacobs, Anna L. 2021. *Abraham Accords Bring Stronger Trilateral Ties for Israel, UAE, and Morocco*. May 10. Accessed 02 26, 2022. <https://agsiw.org/abraham-accords-bring-stronger-trilateral-ties-for-israel-uae-and-morocco/>
2020. "Joint Declaration The Kingdom of Morocco, the United States of America and the State of Israel." *state.gov*. December 22. Accessed 03 20, 2022. <https://www.state.gov/wp->

content/uploads/2021/01/Joint-Declaration-US-Morocco-Israel.pdf

- Kabalan, Marwan J. 2019. "Middle East Sectarianism: A Symptom to a Cause." *Arab Center Washington DC*. June 1. Accessed 12 12, 2021. <https://arabcenterdc.org/resource/middle-east-sectarianism-a-symptom-to-a-cause/>
- Kenney, Steven, and Ross Harrison. 2020. *Middle East conflict and COVID-19 - a view from 2025*. POLICY PAPER 2020-8, Middle East Institute. Accessed 03 08, 2022. https://www.mei.edu/sites/default/files/2020-06/Middle%20East%20Conflict%20and%20COVID-19%20%E2%80%93%20A%20View%20from%202025_0.pdf
- Levitt, Matthew. 2021. "The Assad Regime's Business Model for Supporting the." *The Washington Institute*. Sep 26. Accessed 02 04, 2022. <https://www.washingtoninstitute.org/pdf/view/17043/en>.
- Mamedov, Eldar. 2021. "Perspectives | Iran-Azerbaijan: A new cold war?" *Eurasianet*. Nov 19. Accessed 03 23, 2022. <https://eurasianet.org/perspectives-iran-azerbaijan-a-new-cold-war>
- Middle East Monitor. 2021. "UAE and Kurdistan to consider enhancing ties." *Middle East Monitor*. December 6. Accessed 03 24, 2022. <https://www.middleeastmonitor.com/20211206-uae-and-kurdistan-to-consider-enhancing-ties/>
- Muggah, Robert. 2022. *Yemen's Parallel War in Cyberspace*. January 6. Accessed 02 21, 2022. <https://foreignpolicy.com/2022/01/06/yemen-war-internet-media-houthis-iran-saudi-arabia/>
- Murciano, Gil. 2020. *The Abraham Accords: An invitation to rethink the Arab-Israeli conflict*. 10 08. Accessed 03 12, 2022. <https://www.swp-berlin.org/en/publication/the-abraham-accords-an-invitation-to-rethink-the-arab-israeli-conflict>
- Mwatana for Human Rights. 2023. "A Dark Year Despite the Truce." *ReliefWeb*. January 5. Accessed 03 20, 2023.

- <https://reliefweb.int/report/yemen/dark-year-despite-truce-press-briefing-human-rights-situation-yemen-2022-january-2023-enar>
- Mwatana. 2023. "Thousands of Victims Waiting for Justice and Redress ." *ReliefWeb*. March 26. Accessed 03 27, 2023.
<https://reliefweb.int/report/yemen/thousands-victims-waiting-justice-and-redress-enar>
- Niculescu, George Vlad. 2021. "Imperativele și implicațiile geopolitice ale retragerii SUA și aliaților săi din Afganistan." *Strategic Monitor* (3/4): 31
- OCHA . 2022. "Syrian Arab Republic 2022." *Financial Tracking Service*. Accessed 02 16, 2023.
<https://fts.unocha.org/countries/218/summary/2022>
- OCHA. 2023. "10 million people in desperate need of humanitarian assistance in the Democratic Republic of Congo in 2023." *ReliefWeb*. Feb 23. Accessed 03 15, 2023.
<https://reliefweb.int/report/democratic-republic-congo/10-million-people-desperate-need-humanitarian-assistance-democratic-republic-congo-2023>
- . 2022. "Horn of Africa Drought." Nov. 29. Accessed 04 01, 2023.
<https://reliefweb.int/report/ethiopia/horn-africa-drought-regional-humanitarian-overview-call-action-revised-28-november-2022>
- . 2022. "Horn of Africa Drought: Regional Humanitarian Overview & Call to Action ." *ReliefWeb*. Nov. 29. Accessed 03 31, 2023.
<https://reliefweb.int/report/ethiopia/horn-africa-drought-regional-humanitarian-overview-call-action-revised-28-november-2022>
- . 2022. "Yemen Humanitarian Update." *Issue 12*, December: 2.
- . 2023. "Malawi." Accessed 03 27, 2023.
<https://www.unocha.org/southern-and-eastern-africa-rosea/malawi>
- . 2022. "Middle East and North Africa." November 30. Accessed 01 13, 2023. <https://humanitarianaction.info/article/middle-east-and-north-africa-0>

- . 2022. "Syrian Arab Republic: 2023 Humanitarian Needs Overview ." *ReliefWeb*. December. Accessed 02 11, 2023. <https://reliefweb.int/report/syrian-arab-republic/syrian-arab-republic-2023-humanitarian-needs-overview-december-2022>
- . 2022. "UNICEF Lebanon Humanitarian Situation Report No. 1, 1 January to 30 June 2022." *ReliefWeb*. December 15. Accessed 01 14, 2023. <https://reliefweb.int/report/lebanon/unicef-lebanon-humanitarian-situation-report-no-1-1-january-30-june-2022>
- . 2022. "Yemen Humanitarian Needs Overview 2022." April. Accessed 12 02, 2023. <https://reliefweb.int/report/yemen/yemen-humanitarian-needs-overview-2022-april-2022>
- Office of the Humanitarian Coordinator in the Democratic Republic of the Congo. 2023. "10 million people in desperate need of humanitarian assistance in the Democratic Republic of Congo in 2023." February. Accessed 03 29, 2023.
- Plan International. 2023. "Hunger Crisis in the Central Sahel." Accessed 04 02, 2023. <https://plan-international.org/west-central-africa/hunger-crisis-central-sahel/#:~:text=How%20many%20people%20are%20affected,already%20suffering%20from%20acute%20malnutrition>
- ReliefWeb. 2023. *11 crises to watch in 2023*. January 11. Accessed 02 13, 2023. https://reliefweb.int/report/afghanistan/11-crises-watch-2023?_gl=1*jq6aq2*_ga*MTAyOTYyMDg4MC4xNjc5NDY2OTc4*_ga_E60ZNX2F68*MTY3OTQ2Njk3OC4xLjAuMTY3OTQ2Njk3OC42MC4wLjA
- Rescue. 2023. "Democratic Republic of Congo." Accessed 02 17, 2023. <https://www.rescue.org/country/democratic-republic-congo>
- . 2023. "Democratic Republic of Congo." Accessed 03 2023, 16. <https://www.rescue.org/country/democratic-republic-congo>
- Rumley, Grant. 2022. "Unpacking the UAE F-35 Negotiations." *PolicyWatch* 3578, Feb 15: 1.

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/unpacking-uae-f-35-negotiations>

- SACD. 2023. "We are Syria." *Syrian Association for Citizens' Dignity*. Accessed 01 17, 2023. <https://syacd.org/we-are-syria/>
- Save the Children. 2022. "Yemen: Explosive remnants of war the biggest killer of children since truce began." *ReliefWeb*. June 30. Accessed 02 13, 2023. <https://reliefweb.int/report/yemen/yemen-explosive-remnants-war-biggest-killer-children-truce-began>
- Schenker, David. 2021. "Rehabilitating Assad: The Arab League Embraces a Pariah." *Policy Watch*, May 4, 3481 ed.: 2. Accessed 03 10, 2022. <https://www.washingtoninstitute.org/pdf/view/16732/en>
- Shatz, Howard J. 2021. "The Power and Limits of Threat: The Caesar Syrian Civilian Protection Act at One Year." *Rand Corporation*. July 8. Accessed 03 20, 2023. <https://www.rand.org/blog/2021/07/the-power-and-limits-of-threat-the-caesar-syrian-civilian.html>
- SIDA. 2023. "Humanitarian Crisis Analysis 2022." *Swedish International Development Cooperation Agency*. Accessed 03 12, 2023. <https://cdn.sida.se/app/uploads/2020/08/05082448/HCA-DRC-Crisis-2022-1.pdf>
- SNHR. 2022. "Most Notable Human Rights Violations in Syria in 2022." *ReliefWeb*. Accessed 02 26, 2023. <https://reliefweb.int/report/syrian-arab-republic/snhrs-12th-annual-report-most-notable-human-rights-violations-syria-2022-enar#:~:text=Most%20notably%2C%20the%20report%20reveals,displacement%20of%20approximately%2075%2C000%20people>
- Stanford University. 2021. "The Islamic State." *Mapping Militant Organizations*. , April: 1. Accessed 03 01, 2022.
- STATISTA. 2022. *Largest donors of humanitarian aid worldwide in 2022 (in million U.S. dollars), by country*. Accessed February

- 02, 2023. <https://www.statista.com/statistics/275597/largers-donor-countries-of-aid-worldwide/>
- Statista. 2023. "Ranking of the largest Syrian refugee-hosting countries in 2022." Accessed 03 03, 2023. <https://www.statista.com/statistics/740233/major-syrian-refugee-hosting-countries-worldwide/>
- STATISTA. 2022. "Yemen: Inflation rate from 1997 to 2027." October. Accessed 11 14, 2022. <https://www.statista.com/statistics/524141/inflation-rate-in-yemen/>
- Taşpınar, Ömer. 2021. "Turkey's Kurdish obsession explains Putin's gains and US strains." *Brookings*. October 13. Accessed 01 22, 2022. <https://www.brookings.edu/blog/order-from-chaos/2021/10/13/turkeys-kurdish-obsession-explains-putins-gains-and-us-strains/>
2020. "The Abraham Accords Declaration." *US Government*. Sept 15. Accessed 03 23, 2022. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/10/Abraham-Accords-signed-FINAL-15-Sept-2020-508-1.pdf>
- The Arab Gulf States Institute in Washington. 2021. *Baghdad's Deepening Reengagement With the Gulf: Hostage to Government Formation*. Oct 27. Accessed 03 23, 2022. <https://agsiw.org/baghdads-deepening-reengagement-with-the-gulf-hostage-to-government-formation/>
- The Armed Conflict Location & Event Data Project. 2023. "The Sahel: Geopolitical Transition at the Center of an Ever-Worsening Crisis." *ACLEDA*. Accessed 03 12, 2023. <https://acleddata.com/conflict-watchlist-2023/sahel/>
- The Astana Times. 2021. *Seventeenth Round of Talks on Syria in Nur-Sultan Emphasizes Need for Continued Fight against Terrorism on Syrian Territory*. December 23. Accessed 02 11, 2022. <https://astanatimes.com/2021/12/seventeenth-round-of-talks-on-syria-in-nur-sultan-emphasizes-need-for-continued-fight-against-terrorism-on-syrian-territory/>

- The Cambridge Global Affair. 2021. *The U.S.-Russia Rivalry in the Middle East*. May 18. Accessed 03 02, 2022.
<https://www.thecambridgeglobalaffair.co.uk/collaborators/the-us-russia-rivalry-in-the-middle-east>
- The Conversation. 2022. "M23: Four things you should know about the rebel group's campaign in Rwanda-DRC conflict." November 23. Accessed 04 03, 2023.
<https://theconversation.com/m23-four-things-you-should-know-about-the-rebel-groups-campaign-in-rwanda-drc-conflict-195020>
- The Guardian. 2002. *Arab peace initiative: full text*. Mar 28. Accessed 02 24, 2022.
<https://www.theguardian.com/world/2002/mar/28/israel7>
- The Heritage Foundation. 2022. *Abraham Accords Are Yielding Concrete Forward Steps, More Can Follow*. Feb 4. Accessed 03 16, 2022. <https://www.heritage.org/middle-east/commentary/abraham-accords-are-yielding-concrete-forward-steps-more-can-follow>
- The Meir Amit Intelligence and Terrorism Information Centre. 2022. *Summary of ISIS Activity around the Globe in 2021*. January. Accessed 03 03, 2022. https://www.terrorism-info.org.il/app/uploads/2022/01/E_008_22.pdf
- The National Interest. 2021. *How Israel and Morocco Have Embraced the Abraham Accords*. September 15. Accessed 03 04, 2022.
<https://nationalinterest.org/blog/buzz/how-israel-and-morocco-have-embraced-abraham-accords-193763>
- The Peninsula Qatar. 2022. *Qatar, Turkey trade volume reaches QR6.8bn in 2021*. Mar 24. Accessed 03 21, 2022.
<https://thepeninsulaqatar.com/article/24/03/2022/qatar-turkey-trade-volume-reaches-qr68bn-in-2021>
- The Senate of the United States. 2021. *S.1061 — 117th Congress (2021-2022)*. 06 24. Accessed 03 20, 2022.
<https://www.congress.gov/bill/117th-congress/senate-bill/1061/text>

- The Times of Israel. 2021. *In Morocco, Gantz signs Israel's first-ever defense MOU with an Arab country*. November 24. Accessed 03 21, 2022. <https://www.timesofisrael.com/in-morocco-gantz-signs-israels-first-ever-defense-mou-with-an-arab-country/>
- The World Bank. 2022/2023. "Syria Economic Monitor." *Syria's Economy in Ruins after a Decade-long War*. Winter. Accessed 03 11, 2023.
- The World Health Organization. 2023. "Yemen health crisis at a glance." February. Accessed 03 21, 2023. <https://www.emro.who.int/images/stories/yemen/yemen-health-crisis-overviewpdf.pdf>
- The World. 2021. *US and Afghan presidents to meet in Washington amid troop withdrawal*. June 25. Accessed 02 17, 2022. <https://theworld.org/person/mahmoud-abbas>
- Times of Israel. 2021. *Saudi and Iranian experts hold 'security dialogue' in Amman*. December 13. Accessed 03 23, 2022. <https://www.timesofisrael.com/saudi-iranian-experts-hold-security-dialogue-in-amman/>
- U.S. Department of State. 2022. *State Sponsors of Terrorism*. Accessed 03 04, 2022. <https://www.state.gov/state-sponsors-of-terrorism/>.
- UC Louvain, CRED, USAID. 2023. "2022 Disasters in Numbers." *The International Disaster Databases*. Accessed 03 29, 2023. <https://www.emdat.be/publications>
- UN Crisis Relief. 2022. "Sahel: One of the world's fastest-growing humanitarian crises." https://crisisrelief.un.org/sahel-crisis?gclid=CjwKCAjwzuqgBhAcEiwAdj5dRjxYoyOLAtdOPNEchwOGLpdo_8OFLenu8HHXRUSVLh3BITuQyiwUpRoC6UIQAvD_BwE
- UN News. 2021. *Afghanistan: Record number of women and children killed or wounded*. July 26. Accessed 02 16, 2022. <https://news.un.org/en/story/2021/07/1096382>

- UNDP. 2023. "Human Development Insights." *Human Development Reports*. Accessed 03 31, 2023. <https://hdr.undp.org/data-center/country-insights#/ranks>
- . 2022. "Human Development Report 2021/2022." *United Nations Development Programme*. Accessed 04 05, 2023. <https://www.undp.org/malawi/publications/human-development-report-2021-22>
- . 2013. "Syrian Arab Republic." Accessed 03 31, 2023. <https://www.climamed.eu/wp-content/uploads/files/Syria-Human-Development-Report.pdf>
- UNFPA. 2022. *Horn of Africa Drought Crisis*. August 24. Accessed 01 21, 2023. <https://www.unfpa.org/sites/default/files/resource-pdf/UNFPA%20Horn%20of%20Africa%20Drought%20Crisis.pdf>
- . 2023. "Yemen: One of the world's largest humanitarian crises." *United Nations Population Fund*. Accessed 03 12, 2023. <https://www.unfpa.org/yemen#:~:text=Yemen%20lays%20tragic%20claim%20to,water%20and%20adequate%20health%20services>
- UNGA. 2021. "Outraged over Israel's Designation of Six Civil Society Groups as Terrorists, Speakers Tell Palestinian Rights Committee Harassment against Human Rights Defenders Must End." *United Nations*. December 7. Accessed 01 06, 2022. <https://www.un.org/press/en/2021/gapal1443.doc.htm>
- UNHCR. 2023. "Global Appeal 2023." Accessed 04 04, 2023. <https://reporting.unhcr.org/sahel-situation#:~:text=Forced%20displacement%20in%20the%20central,in%20North%20Africa%20and%20Europe>
- . 2023. "Lebanon: 2022 End of Year Sector Dashboard - Water sector." *ReliefWeb*. Feb 24. Accessed 03 26, 2023. <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-2022-end-year-sector-dashboard-water-sector>
- . 2022. "Libya." Accessed 03 22, 2023. <https://www.unhcr.org/libya.html>
- . 2023. "UNHCR: Funding gap of US\$295m in Yemen jeopardizes life-saving humanitarian aid." February 27. Accessed 03 01,

2023.
<https://www.unhcr.org/news/press/2023/2/63fc5aea4/unhcr-funding-gap-us295m-yemen-jeopardizes-life-saving-humanitarian-aid.html#:~:text=UNHCR%20is%20the%20only%20international,three%2Dquarters%20of%20the%20population>
- . 2023. "Yemen emergency." *The UN Refugee Agency*. Accessed 03 23, 2023. <https://www.unhcr.org/yemen-emergency.html?query=yemen>
- UNICEF. 2022. "Central African Republic Situation Report." January-December. Accessed 02 25, 2023.
- . 2023. "Child alert: Extreme jeopardy in the central Sahel." March. Accessed 04 02, 2023.
[https://www.unicef.org/media/137091/file/Extreme%20Jeopardy%20\(English\).pdf](https://www.unicef.org/media/137091/file/Extreme%20Jeopardy%20(English).pdf)
- . 2022. "Country Office Annual Report 2022." Accessed 02 13, 2023. <https://www.unicef.org/media/136151/file/Libya-2022-COAR.pdf>
- . 2023. "Country Office Annual Report 2022." Accessed 02 23, 2023. <https://www.unicef.org/media/136166/file/Malawi-2022-COAR.pdf>
- . 2023. "Extreme Jeopardy." March. Accessed 04 03, 2023.
[https://www.unicef.org/media/137091/file/Extreme%20Jeopardy%20\(English\).pdf](https://www.unicef.org/media/137091/file/Extreme%20Jeopardy%20(English).pdf)
- . 2023. "Extreme Jeopardy." March. Accessed 04 03, 2023.
[https://www.unicef.org/media/137091/file/Extreme%20Jeopardy%20\(English\).pdf](https://www.unicef.org/media/137091/file/Extreme%20Jeopardy%20(English).pdf)
- . 2022. "Humanitarian Situation Report No. 5." *Relief Web*. September-November. Accessed 03 28, 2023.
<https://reliefweb.int/report/uganda/unicef-uganda-humanitarian-situation-report-no-5-september-november-2022>
- . 2022. "Lebanon Humanitarian Situation Report No. 1." 1.
- UNICEF Libya. 2022. "Humanitarian Overview 2023. Libya." December. Accessed 01 24, 2023.

- UNICEF. 2022. "The Impact of Climate Change on Children in the Middle East and North Africa (MENA) Region." *ReliefWeb*. Accessed 03 28, 2023. <https://reliefweb.int/report/world/impact-climate-change-children-middle-east-and-north-africa#:~:text=The%20Middle%20East%20and%20North%20Africa%20is%20among%20the%20world's,compared%20to%20pre%2Dindustrial%20temperatures>
- . 2023. "Whole of Syria Humanitarian Situation Report End of Year 2022." *Relief Web*. Accessed 03 12, 2023. <https://reliefweb.int/report/syrian-arab-republic/unicef-whole-syria-humanitarian-situation-report-january-december-2022>
- UNICEF/LIBYA. 2023. "Humanitarian Overview." Decembrie. Accessed 03 12, 2023.
- United Arab Emirates. 2022. *The UAE's humanitarian efforts during COVID-19*. March 14. Accessed 03 25, 2022. <https://u.ae/en/information-and-services/justice-safety-and-the-law/handling-the-covid-19-outbreak/humanitarian-efforts>
- United Hands Relief and Development. 2023. "Lebanon." Accessed 03 23, 2023. https://uhrelief.org/lebanon/?gclid=Cj0KCQjwiZqhBhCJARIsACHHEH8qzEF1s4tBYkCb6cTlCvd1zFYGVxzvRmsRk7iJmGwVblAPEO83qOQaAnb9EALw_wcB
- United Nations. Meetings Coverage and Press Release. 2023. "Parties in Yemen Must Seize Opening Presented by Regional, International Momentum to Move towards More Peaceful Future, Special Envoy Tells Security Council." *UN*. March 15. Accessed 03 20, 2023. <https://press.un.org/en/2023/sc15228.doc.htm>
- United Nations-Coordinated Support to People Affected by Disaster and Conflict. 2022. *Global Humanitarian Overview*. October 31. Accessed 02 21, 2023.
- University of Notre Dame. 2022. "Rankings." Accessed 04 01, 2023. <https://gain.nd.edu/our-work/country-index/rankings/>

- UNSC. 2021. "National Elections Mark Hard-Won Victory for Iraq, Women Candidates, Despite Recount Call, Ongoing Strife, Senior Official Tells Security Council." *United Nations*. Edited by United Nations Security Council. November 23. Accessed 02 23, 2022. <https://www.un.org/press/en/2021/sc14709.doc.htm>
- UNSC. 2015. *Resolution 2254 (2015) Adopted by the Security Council at its 7588th meeting, on 18 December 2015*. Resolution, United Nations Security Council.
- . 2022. "Security Council Report." November. Accessed 02 21, 2023. https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/2022_11_forecast.pdf
- US Department of State. 2021. "Department Press Briefing – May 14, 2021." *Us Department of State*. May 14. Accessed 02 12, 2022. <https://www.state.gov/briefings/department-press-briefing-may-14-2021/>
- . 2020. *Joint Statement of the United States-Bahrain Strategic Dialogue*. December 30. Accessed 03 05, 2022. <https://2017-2021.state.gov/joint-statement-of-the-united-states-bahrain-strategic-dialogue/index.html>
- US Government. 2020. "Agreement for Bringing Peace to Afghanistan between the Islamic Emirate of Afghanistan which is not recognized by the United States en the Islamic Emirate of Afghanistan which is not recognized by the United States." *State.gov*. February 29. Accessed 01 05, 2022. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/02/Agreement-For-Bringing-Peace-to-Afghanistan-02.29.20.pdf>
- USAID. 2022. "Horn of Africa – Complex Emergency." December 13. Accessed 03 23, 2023. https://www.usaid.gov/sites/default/files/2022-12/2022-12-13_USG_Horn_of_Africa_Complex_Emergency_Fact_Sheet_3.pdf
- Vision of Humanity. 2022. *Global Terrorism Index 2022: Key findings in 6 Charts*. February. Accessed 03 04, 2022. <https://www.visionofhumanity.org/global-terrorism-index-2022-key-findings-in-6-charts/>

- Vohra, Anchal. 2021. "The Middle East Is Becoming Literally Uninhabitable." *Foreign Policy*.
- WANG, Christoph NEDOPIIL. 2022. *China Belt and Road Initiative (BRI) Investment Report 2021*. January. Accessed 02 12, 2022. https://greenfdc.org/wp-content/uploads/2022/02/Nedopil-2022_BRI-Investment-Report-2021.pdf
- WFP Lebanon. 2022. "Situation Report." December. Accessed 03 22, 2023.
- WFP. 2023. "WFP Syria Country Brief." *World Food Programme*. January. Accessed 02 14, 2023. https://docs.wfp.org/api/documents/WFP-0000147289/download/?_ga=2.39276899.1318750846.1679486293-1441638676.1679486293
- . 2022. "Yemen emergency." Accessed 03 16, 2023. <https://www.wfp.org/emergencies/yemen-emergency#:~:text=Aiming%20to%20reach%20nearly%2013,hardship%20for%20millions%20of%20people>
- . 2023. "Yemen Food Security Update." *World Food Programme*. January. Accessed 03 11, 2023. <https://docs.wfp.org/api/documents/WFP-0000146136/download/#:~:text=Despite%20the%20recent%20decrease%20in,by%2017%20percent%20during%202022>
- WHO Regional Office for the Eastern Mediterranean. 2023. "WHO in Yemen." Accessed 03 18, 2023. <https://www.emro.who.int/yemen/news/yemens-health-crisis-who-calls-for-increased-funding.html?format=html?format=html>
- WHO Syria. 2022. "Annual Report Health Sector Syria." *World Health Organization Syria*. Accessed 11 03, 2023. <https://reliefweb.int/report/syrian-arab-republic/health-sector-syria-annual-report-2022>
- World Bank. 2022. "Libya Economic Monitor." *ReliefWeb*. September. Accessed 03 03, 2023. <https://reliefweb.int/report/libya/libya-economic-monitor-september-2022->

- enar?gclid=CjwKCAjw5pShBhB_EiwAvmnNV-qxUfvvVsNFwa5Bs_O9bpiBFM-AvpQJlbOWLrcpfEJ3FjMheMwHHhoCGaUQA_vD_BwE
- . 2023. "The World Bank In Yemen." Accessed 03 12, 2023.
<https://www.worldbank.org/en/country/yemen/overview>
- World Economic Forum. 2023. "The Global Risks Report 2023. 18th Edition." Accessed 02 18, 2023.
https://www3.weforum.org/docs/WEF_Global_Risks_Report_2023.pdf?_gl=1*1850v6n*_up*MQ..&gclid=Cj0KCQjwla-hBhD7ARIsAM9tQKv8IcLqUjboPkuXSKJoS4e4RSLTp-SUrJxHy6KNY0yE34aRATg3cK4aAu_mEALw_wcB
- World Economies. 2023. "Libya GDP Annual Growth Rate." Accessed 02 23, 2023.
<https://www.worldeconomies.com/GrossDomesticProduct/GDP-Annual-Growth-Rate/Libya.aspx>
- World Food Programme. 2023. "Malawi Annual Country Report 2022." *ReliefWeb*. Accessed 04 03, 2023.
<https://reliefweb.int/report/malawi/malawi-annual-country-report-2022-country-strategic-plan-2019-2023>
- World Health Organization. 2022. *Humanitarian crisis in Sahel region of Africa*. Accessed 01 18, 2023.
<https://www.who.int/emergencies/situations/humanitarian-crisis-in-sahel-region-of-africa>
- . 2022. "Weekly Bulletin on Outbreaks and Other Emergencies." November 20. Accessed 03 12, 2023.
<https://reliefweb.int/report/uganda/weekly-bulletin-outbreaks-and-other-emergencies-week-47-14-20-november-2022>
- World Resource Institute. 2021. "Aqueduct Country Rankings." *Aqueduct*.
- World Vision. 2023. "Syrian refugee crisis: Facts, FAQs, and how to help." Accessed 02 12, 2023.
<https://www.worldvision.org/refugees-news-stories/syrian-refugee-crisis->

